

Udenlandske arbejdstagere besidder i højere grad vidensjob end tidligere

Udenlandsk arbejdskraft spiller en stadig større rolle for dansk økonomi. Omkring en ud af syv beskæftigede i Danmark i 2024 havde udenlandsk oprindelse, hvoraf halvdelen havde opholdt sig i Danmark under 10 år. Omstillingen i dansk økonomi mod mere videnstunge erhverv betyder bl.a., at udenlandsk arbejdskraft i højere grad end tidligere besidder højtloønnede stillinger, også i højere grad end i EU generelt. Modelberegninger indikerer, at udenlandsk arbejdskraft reagerer på konjunkturudviklingen i Danmark, hvilket kan mindske risikoen for, at lønpres forstærker konjunkturudsving.

Skrevet af

Stine Ludvig Bech
Advisor
slb@nationalbanken.dk

Simone Maria Bonin
Senior Economist
smbo@nationalbanken.dk

Rasmus Bisgaard Larsen
Senior Economist
rbl@nationalbanken.dk

Amy Yuan Zhuang
Principal Economist
ayz@nationalbanken.dk

📄 31 sider

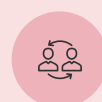
Udenlandsk arbejdskrafts betydning for dansk beskæftigelse er vokset gennem tre årtier

Andelen af beskæftigede med udenlandsk oprindelse er steget fra 3 pct. i starten af 1990'erne til 14 pct. i 2024. Heraf har ca. halvdelen opholdt sig i Danmark under 10 år. Udenlandsk arbejdskraft har historisk set især arbejdet inden for lavtlønnede serviceerhverv i stillinger, der kræver manuelt arbejde. Udenlandsk arbejdskraft besidder dog i stigende grad højtloønnede stillinger.

Danmark har yngre og mere veluddannet udenlandsk arbejdskraft end EU

Danmark ligger på linje med EU, når det gælder omfanget af udenlandsk arbejdskraft, men adskiller sig i sammensætningen. Udenlandske arbejdstagere i Danmark er typisk yngre, oftere højtuddannede og i højere grad beskæftiget i videnstunge jobfunktioner og i velfærdsområder end i EU. Danmark har desuden en større andel arbejdstagere fra andre EU-lande end fra tredjelande sammenlignet med EU.

Udenlandsk arbejdskraft er konjunkturfølsom

Udenlandsk arbejdskrafts konjunkturfølsomhed analyseres ved hjælp af en økonometrisk model. Modellens estimater indikerer, at antallet af udenlandske statsborgere stiger, når reallønnen øges og ledigheden falder i Danmark relativt til EU. Tilgang af udenlandsk arbejdskraft kan bidrage til at reducere udsving i løn- og prispres.

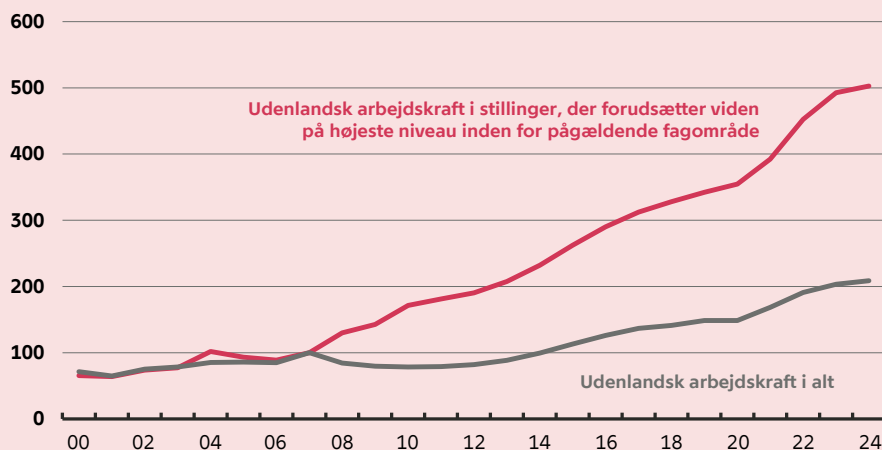
Hvorfor er det vigtigt?

Udenlandsk arbejdskraft har gennem en længere årrække haft stor betydning for udviklingen i beskæftigelsen i Danmark. Derfor er den central for forståelsen af både arbejdsmarkedet og dansk økonomi. Denne analyse viser, hvordan tilgangen af udenlandsk arbejdskraft påvirker virksomhedernes mulighed for at rekruttere arbejdskraft og dermed har betydning for lønninger og priser i økonomien.

Hovedfigur

Udenlandsk arbejdskraft er særligt inden for vidensjob steget betydeligt

Beskæftigede, indeks (2007 = 100)

Anm.: Beskæftigelse opgøres i personer. Udenlandsk arbejdskraft defineres som beskæftigede med udenlandsk oprindelse og ophold under 10 år i Danmark. Personer med udenlandsk oprindelse er indvandrere født i udlandet, hvor forældrene ikke er danske statsborgere og ikke er født i Danmark. Fagklassificeringen er baseret på 1d DISCO-koder fra Danmarks Statistik.

Kilde: Egne beregninger på registerdata fra Danmarks Statistik.

Emner

Arbejdsmarked

Dansk økonomi

Danmark og udlandet

01

Udenlandsk arbejdskraft spiller en stadig større rolle i dansk økonomi

Udenlandske arbejdstagere er blevet vigtigere for dansk økonomi i løbet af de sidste 30 år. Dette kapitel undersøger udviklingen i andelen af beskæftigede med udenlandsk baggrund siden 1990'erne samt effekten af EU-udvidelser og nye regler for opholdstilladelser. Kapitlet ser også på, om udenlandske arbejdstagere er en permanent eller midlertidig del af arbejdsstyrken herunder betydningen af internationale studerende.

Udenlandsk arbejdskraft udgør en stadig større andel af beskæftigelsen

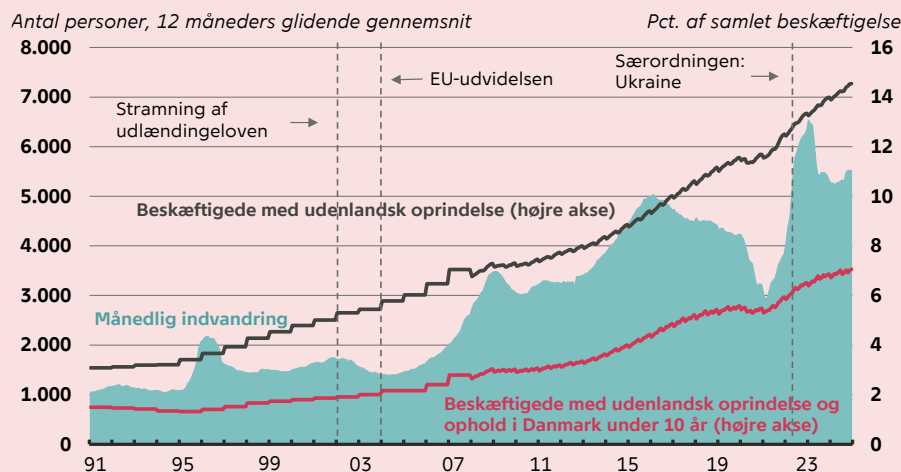
I 2024 udgjorde udenlandsk arbejdskraft i aldersgruppen 15-64 år lidt over 14 pct. af den samlede beskæftigelse i Danmark, mens andelen kun var omkring 3 pct. i 1995, se figur 1.¹

Beskæftigede med udenlandsk oprindelse er en sammensat gruppe. Nogle bor i Danmark længe eller ligefrem permanent, opnår dansk statsborgerskab og har en længerevarende tilknytning til det danske arbejdsmarked, hvorfor de kan betegnes som en del af den indenlandske arbejdsstyrke. Modsat opholder andre sig i Danmark for en kortere periode og har en mere begrænset tilknytning til arbejdsmarkedet. Personer, som har opholdt sig i Danmark under 10 år, har generelt en større tilbøjelighed til at udvandre igen, hvilket gør denne gruppe mere mobil og dermed mere konjunkturfølsom. Samtidig har omkring halvdelen af de beskæftigede med udenlandsk oprindelse i 2024 opholdt sig i Danmark under 10 år, se figur 1.

¹ Personer med udenlandsk oprindelse er defineret som indvandrere født i udlandet, hvor forældrene ikke er danske statsborgere og ikke er født i Danmark. Personen betragtes fortsat som havende udenlandsk oprindelse uanset længden af opholdet i Danmark eller eventuel erhvervelse af dansk statsborgerskab.

FIGUR 1

Udenlandsk arbejdskraft udgør omkring 14 pct. af dansk beskæftigelse, hvoraf halvdelen har boet i Danmark under 10 år

Anm.: Samlet månedlig indrejse (12 måneders glidende gennemsnit) på venstreaksen. Beskæftigede med udenlandsk oprindelse som andel af samlet beskæftigelse på højreaksen. Beskæftigelsen opgøres i personer. Til og med 2007 er data årlig, herefter er opgørelsen månedlig.

Kilde: Egne beregninger på registerdata fra Danmarks Statistik.

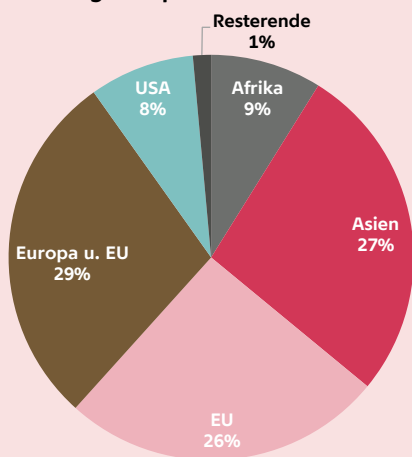
EU-udvidelsen i 2004 øgede indvandringen fra EU-lande

Udviklingen i indvandringen til Danmark over tid er bl.a. præget af geopolitiske begivenheder og ændringer i både national og europæisk politik. Indtil EU's østudvidelse i 2004 kom sammenlagt 56 pct. af immigranterne fra Asien eller fra europæiske lande uden for EU, mens kun omkring en fjerdedel kom fra EU-lande, se figur 2. Efter EU's udvidelse i 2004 fik immigranter fra de nye medlemsstater i Central- og Østeuropa større mulighed for at deltage i det danske arbejdsmarked under princippet om fri bevægelighed. Det udløste en markant stigning i indvandring fra andre EU-lande og øgede arbejdskraftmobiliteten i EU.² Immigranter fra EU har siden 2004 udgjort næsten halvdelen af indrejser til Danmark, se figur 3. Udviklingen blev yderligere forstærket af optagelsen af Bulgarien og Rumænien i 2007 samt Kroatien i 2013. Siden 2020 er den største tilgang af personer i den erhvervsaktive alder kommet fra Rumænien, Polen og Tyskland. Derudover er der sket en betydelig tilgang af personer fra Ukraine efter Ruslands invasion af Ukraine.

² Flere EU-lande indførte i en overgangsperiode efter EU-udvidelserne restriktioner på adgangen til deres arbejdsmarkeder. Det kan have forsinket den fulde effekt på arbejdskraftmobiliteten. Se Adolfsen og Jensen (2019) for nærmere beskrivelse af EU-udvidelsernes rolle.

FIGUR 2

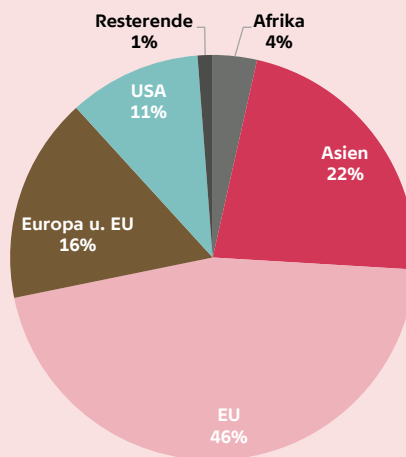
Før EU-østudvidelsen i 2004 kom immigranter til Danmark primært fra Asien og europæiske lande uden for EU

Anm.: Figuren viser andele af kumulative indrejser til Danmark fra 1986 til 2003 fordelt på oprindelsesregion. For at sikre konsistens over tid anvendes en fast regional inddeling baseret på regioner i 2024.
Kilde: Egne beregninger på registerdata fra Danmarks Statistik.

FIGUR 3

Efter EU-østudvidelsen i 2004 kommer næsten halvdelen af alle immigranter til Danmark fra EU-lande

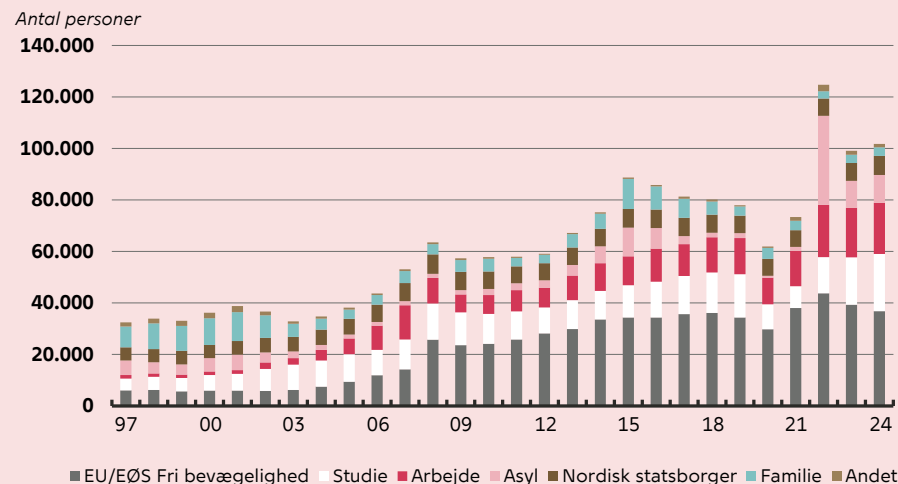
Anm.: Figuren viser andele af kumulative indrejser til Danmark fra 2004 til og med 2024 fordelt på oprindelsesregion. For at sikre konsistens over tid anvendes en fast regional inddeling baseret på regioner i 2024.
Kilde: Egne beregninger på registerdata fra Danmarks Statistik.

Siden slutningen af 1990'erne har ændringer i udlændingelovgivningen og tilhørende bekendtgørelser også påvirket fordelingen af opholdstilladelser i Danmark. I begyndelsen af perioden var familie- og asylrelaterede ordninger relativt mere fremtrædende, men fra midten af 2000'erne blev EU/EØS-fri bevægelighed den dominerende adgangsvej. Samtidig blev rekruttering af tredjelandsborgere reguleret gennem arbejdsmarkedsrettede ordninger.³ Udviklingen hænger sammen med lempelser på arbejdsmarkedsområdet, mens familieområdet gradvist er blevet strammet med bl.a. alders-, tilknytnings- og selvforsørgelseskrav, se figur 4.

³ Eksempler på disse er positivlisten, beløbsordningen og senere fast track.

FIGUR 4

Opholdstilladelser baseret på arbejde og studie fylder mere og mere

Anm.: Totale antal årlige opholdstilladelser opdelt efter type. Hvis en person modtager flere opholdstilladelser af samme type, tæller kun den første med. Den samme person kan modtage flere tilladelser på tværs af forskellige typer. EU/EØS Fri bevægelighed inkluderer alle opholdstilladelser omfattet af princippet om fri bevægelighed uanset årsagen til indvandring. Arbejde inkluderer positivlisten, beløbsordningen, fast-track-ordningen, forskerordningen, gæsteforskerordningen, traineeordningen, ordningen for særlige individuelle kvalifikationer, fødermestre og driftsledere, ansatte på flytbar arbejdsplads til søs, start-up Denmark m.m.

Kilde: Egne beregninger på registerdata fra Danmarks Statistik.

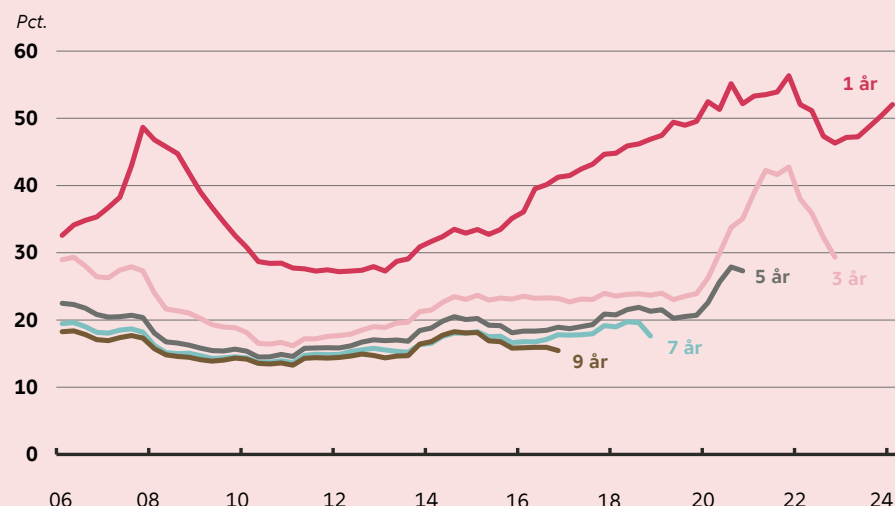
Antallet af udlændinge på studievisum er steget markant siden slutningen af 1990'erne. Mange på studievisum har deltidsarbejde under studiet og står efter endt uddannelse over for et valg om enten at blive og indtræde på det danske arbejdsmarked eller at udvandre igen. Figur 5 viser sandsynligheden for, at en person, der er kommet til Danmark via et studievisum i et givent kvartal, arbejder hhv. 1, 3, 5, 7 og 9 år efter indrejse. Resultaterne peger på, at en relativt stor andel af de studerende arbejder kort tid efter ankomsten, hvilket primært afspejler deltidsbeskæftigelse ved siden af studierne. Sandsynligheden for, at personen arbejder i Danmark, falder gradvist jo længere tid, der er gået siden indrejse. Dette afspejler bl.a., at en del forlader Danmark efter endt uddannelse, men kan også skyldes, at man fortsat er under uddannelse eller står midlertidigt uden for arbejdsmarkedet.⁴ Samlet set tyder resultaterne på, at omkring 15-20 pct. af de studerende, der kommer til Danmark, er del af den danske arbejdsstyrke 9 år efter endt uddannelse.⁵

⁴ Økonomiministeriet (2024) viser, at tre år efter indrejse på et studievisum er mellem 60 og 80 pct. rejst ud af landet igen.

⁵ Resultatet er på linje med den internationale litteratur. For EU som helhed estimerer Weisser (2016) andelen af studerende fra ikke-EU-lande, som forbliver i det land, de studerede i, til at være i intervallet 16-29 pct. Tilsvarende finder Beine, Peri og Raux (2023) for USA, at ca. 23 pct. af internationale kandidatstuderende og ca. 8 pct. af bachelorstuderende kommer ind på det amerikanske arbejdsmarked efter endt uddannelse.

FIGUR 5

Omkring 15-20 pct. af alle med et studievisum bliver i Danmark for at arbejde på længere sigt

Anm.: Figuren viser den ubetingede sandsynlighed for, at en person, der er kommet til Danmark via et studievisum i et givet kvartal, arbejder t år efter ankomst, for $t \in \{1, 3, 5, 7, 9\}$. Sandsynlighederne kan fortolkes som den andel af de oprindelige indrejsekohorter, der arbejder på disse tidspunkter. Her definerer vi studievisum som: i) et egentligt studievisum til studerende uden for EU, og ii) ophold kategoriseret som fri bevægelighed i EU med underkategorien *studie*. Glidende gennemsnit over de seneste fire kvartaler.

Kilde: Egne beregninger på registerdata fra Danmarks Statistik.

Den udenlandske arbejdsstyrke består af både langvarigt bosiddende og nyankomne

Den typiske opholdslængde blandt beskæftigede med udenlandsk oprindelse giver et øjebliksbillede af, hvor længe de personer, der på opgørelsestidspunktet er i beskæftigelse, har opholdt sig i Danmark.

Som vist i figur 6 toppede medianopholdslængden i begyndelsen af 2000'erne med knap 14 år.⁶ Siden er medianen gradvist faldet og er på omkring 10 år i 2024. Udviklingen tyder på, at en stigende andel af den udenlandske arbejdsstyrke i dag har relativt kortere ophold bag sig. Dette kan afspejle både ændrede migrationsmønstre, men også en øget tilgang af arbejdskraft i de senere år. En sådan relativt høj mobilitet bidrager isoleret set til at trække den typiske opholdslængde ned.

Udenlandske arbejdstagere er samtidig kendetegnet ved betydelig variation i opholdslængde. Figur 7 viser fordelingen af udenlandske arbejdstagere på tværs af opholdsintervaller i 2024. Omkring halvdelen har opholdt sig i Danmark i mere end 10 år, hvilket indikerer, at en betydelig del af den udenlandske arbejdskraft har opnået en varig tilknytning til det danske arbejdsmarked. Den resterende halvdel fordeler sig på kortere opholdsvarigheder, hvor den største gruppe på ca. 20 pct. har været i Danmark i mindre end 2 år.

⁶ Medianen opgøres på et givent tidspunkt og vedrører udelukkende personer i beskæftigelse. Den omfatter således ikke alle personer med udenlandsk oprindelse i Danmark. Opgørelsen afspejler den akkumulerede opholdstid frem til opgørelsestidspunktet for de personer, der aktuelt er i beskæftigelse. Medianen skal derfor fortolkes som et tværnsnitsmål for den beskæftigede udenlandske population og ikke som et mål for den gennemsnitlige varighed af et migrationsforløb.

Figur 7 viser desuden, at deltidsbeskæftigelse er relativt mere udbredt blandt personer, som har boet i Danmark i en relativt kort periode. Det afspejler bl.a. internationale studerende, som kombinerer studier med deltidsarbejde. Samlet peger mønstret i opholdslængder og beskæftigelse på en udenlandsk arbejdsstyrke, der både omfatter en gruppe med længere ophold og en mere mobil gruppe med en relativt løsere tilknytning til arbejdsmarkedet.

FIGUR 6

Den udenlandske arbejdsstyrke har opholdt sig i Danmark i kortere tid i de senere år

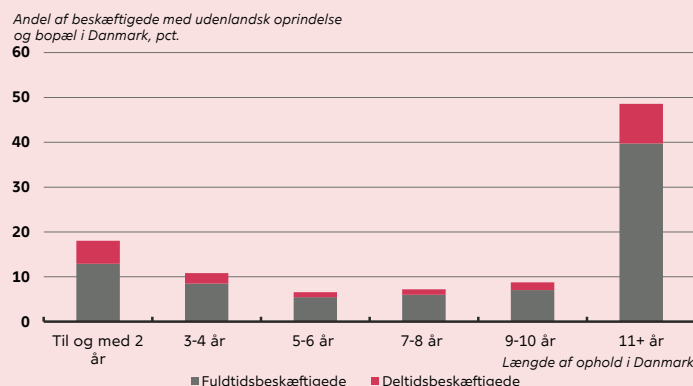

Anm.: Figuren viser medianopholdstid i Danmark for alle beskæftigede med udenlandsk oprindelse mellem 1986 og 2024.

Kilde: Egne beregninger på registerdata fra Danmarks Statistik.

FIGUR 7

Omkring en ud af fem udenlandske arbejdere har i 2024 boet i Danmark i mindre end 2 år

Anm.: Figuren viser andelen af den udenlandske arbejdskraft i beskæftigelse på tværs af, hvor længe de har opholdt sig i Danmark i 2024. Deltidsbeskæftigede er defineret som personer, der arbejder færre end 120 timer om måneden.

Kilde: Egne beregninger på registerdata fra Danmarks Statistik.

02

Flere udenlandske arbejdstagere besidder højtlønnede stillinger

Det foregående kapitel viser, at udenlandsk arbejdskraft udgør en stadig større andel af beskæftigelsen i Danmark, og at gruppen er sammensat af både kortvarige og langvarige tilknytninger til arbejdsmarkedet. I dette kapitel fokuseres på karakteristika ved den udenlandske arbejdskraft defineret ved ophold under 10 år, se boks 1. Der ses nærmere på aldersfordeling, branchetilknytning, arbejdsfunktioner og lønniveau, ligesom den geografiske fordeling på tværs af kommuner belyses.

BOKS 1

Definition af udenlandsk arbejdskraft

I befolkningsregistret klassificeres en person som indvandrers, hvis personen er født i udlandet, og ingen af forældrene er danske statsborgere eller er født i Danmark. Denne klassificering er tidsinvariant: Når en person først er registreret som indvandrers, forbliver de i denne kategori uanset efterfølgende integration, opholdets længde eller erhvervelse af dansk statsborgerskab.¹

Den statistiske definition af indvandrers kan dog være problematisk for analyser af arbejdsmarkedet. Personer, der har boet og arbejdet i Danmark i mange år, kan i praksis have samme tilknytning til arbejdsmarkedet, samme tilpasning af færdigheder og samme institutionelle viden som personer, der er født i Danmark, men vil stadig være registreret som indvandrers. Hvis man kun bruger den administrative definition, vil man derfor overvurdere omfanget af den *udenlandske* arbejdsstyrke, da man også medregner personer, der har boet i landet i lang tid. For at imødekomme dette anvender vi en varighedsbaseret definition af udenlandsk arbejdskraft. Vi følger delvist Danmarks Statistik (2024) og klassificerer alle personer som udenlandsk arbejdskraft, der:

1. ved ankomst er registreret som indvandrers, og
2. har haft bopæl i Danmark i højst 10 år, og
3. er i den arbejdsdygtige alder (15-64 år), og
4. ikke har opnået dansk statsborgerskab (kun muligt efter 9 års sammenhængende ophold).

Efter 10 års ophold omklassificeres disse personer som en del af den indenlandske arbejdsstyrke. Tiårsgrænsen afspejler både institutionelle og adfærdsmæssige faktorer. Efter 9 års lovligt ophold er mange personer typisk berettiget til at ansøge om dansk statsborgerskab, men ansøgningsprocessen er selektiv og kan også være påvirket af reglerne om dobbelt statsborgerskab i den pågældendes hjemland.

Endelig består den aktive arbejdsstyrke i Danmark også af ikke-herboende, dvs. personer, der er bosiddende i udlandet, men har indkomst i Danmark. I 2024 udgjorde de 1,8 pct. af beskæftigelsen. Disse personer er ikke i befolkningsregistre, og der findes derfor ingen oplysninger om deres hjemland, alder m.m. Ikke-herboende er derfor ikke medtaget i vores definition af udenlandsk arbejdskraft.

¹ Se Danmarks Statistik ([link](#)).

Udenlandske arbejdstagere er fortsat mest udbredt blandt unge

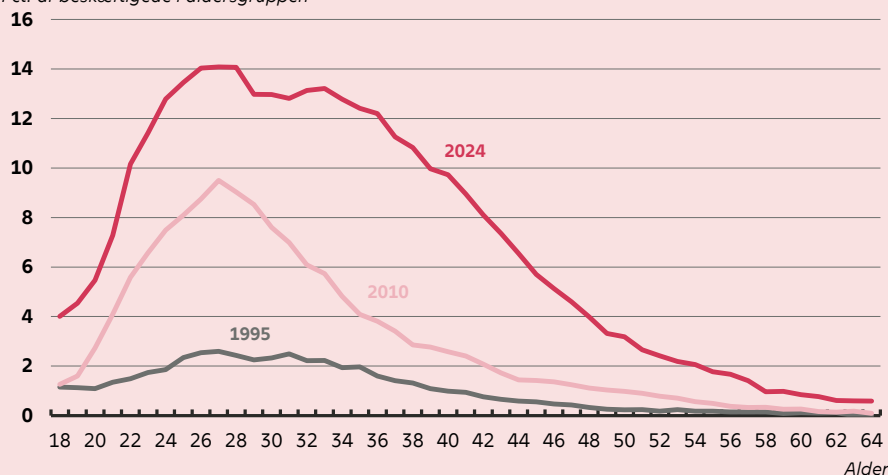
Aldersfordelingen blandt udenlandske arbejdstagere har ændret sig markant gennem årene, se figur 8. I 1995 udgjorde udenlandsk arbejdskraft omkring 1-3 pct. af de beskæftigede på tværs af aldersgrupper med en svag overvægt blandt personer i midten af tyverne til midten af trediverne. I 2010 ses en stor stigning

blandt de yngre årgange. Udenlandske arbejdstagere udgjorde 6-9 pct. af de beskæftigede i tyverne og de tidlige tredivere, mens andelen blandt personer i fyrrerne stort set var uændret i forhold til 1995. I 2024 er billedet væsentligt anderledes. Andelen blandt beskæftigede i tyverne og begyndelsen af tredivere er steget til mellem 10 og 14 pct., men i modsætning til tidligere fortsætter stigningen ind i ældre aldersgrupper. Blandt beskæftigede i fyrrerne er andelen nu steget til over 5 pct. Samlet peger udviklingen på, at den udenlandske arbejdskraft i Danmark ikke længere er et fænomen primært knyttet til de yngre årgange, men i stigende grad er bredt forankret på tværs af hele den erhvervsaktive befolkning.

FIGUR 8

Andelen af udenlandske arbejdstagere stiger markant i alle aldersgrupper

Pct. af beskæftigede i aldersgruppen

Anm.: Figuren viser andelen af udenlandske arbejdstagere i forhold til alle beskæftigede i hver aldersgruppe. Udenlandsk arbejdskraft defineres som beskæftigede med udenlandsk oprindelse og ophold under 10 år i Danmark, se boks 1. Beskæftigelsen opgøres i personer.

Kilde: Egne beregninger på registerdata fra Danmarks Statistik.

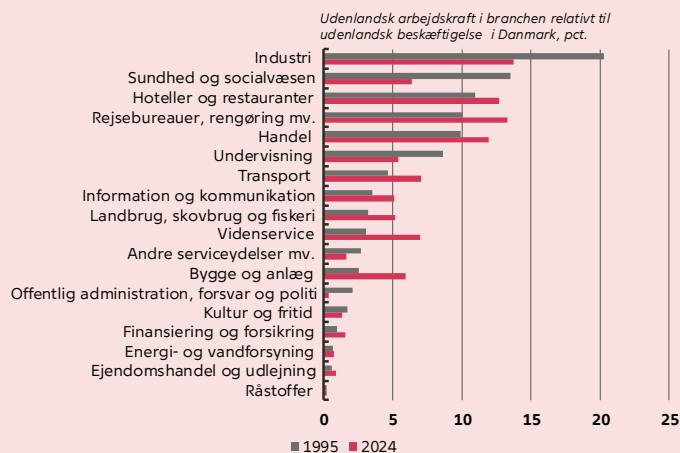
Udenlandsk arbejdskraft er blevet mindre koncentreret på tværs af brancher

Udenlandsk arbejdskraft var i 1995 primært beskæftiget i industrien og i sundhedsvæsenet, der tilsammen beskæftigede hhv. 20 pct. og 13 pct. af den samlede udenlandske arbejdskraft i Danmark, se figur 9. Gennem de efterfølgende årtier er udenlandsk arbejdskraft blevet mere bredt fordelt på tværs af alle brancher. Industrien er stadig den største arbejdsgiver for udenlandsk arbejdskraft i 2024, mens en stigende andel arbejder i servicebrancher som hotel- og restaurationsbranchen samt hos rejsebureauer og i rengøringsbranchen.

Udenlandsk arbejdskraft er ikke kun i højere grad beskæftiget i typisk lavtlønnede servicebrancher. I 1995 var en lille andel af udenlandsk arbejdskraft beskæftiget inden for information og kommunikation samt vidensbaserede tjenester, som er brancher med generelt højere lønniveauer. I 2024 er denne andel steget til 5 pct. inden for information og kommunikation og 7 pct. i vidensbaserede tjenester.

FIGUR 9

Udenlandsk arbejdskraft er mindre koncentreret på tværs af brancher ...

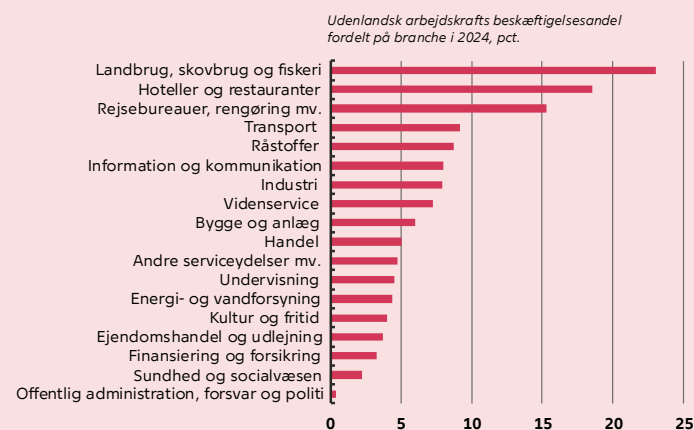

Anm.: Figuren viser andelen af udenlandsk arbejdskraft, der arbejder i hver branche relativt til samlet udenlandsk arbejdskraft i Danmark. Udenlandsk arbejdskraft defineres som beskæftigede med udenlandsk oprindelse og ophold under 10 år i Danmark, se boks 1. Brancheklassifikationen er baseret på en sammenkobling mellem DB93, DB03 og DB07. Beskæftigelsen opgøres i personer.

Kilde: Egne beregninger på registerdata fra Danmarks Statistik.

FIGUR 10

... men står stadig for en stor del af beskæftigelsen i landbrug og lavtlønnede servicebrancher

Anm.: Figuren viser andelen af udenlandsk arbejdskraft, der arbejder i hver branche relativt til beskæftigede i den pågældende branche. Udenlandsk arbejdskraft defineres som beskæftigede med udenlandsk oprindelse og ophold under 10 år i Danmark, se boks 1. Brancheklassificeringen er baseret på en sammenkobling mellem DB93, DB03 og DB07. Beskæftigelsen opgøres i personer.

Kilde: Egne beregninger på registerdata fra Danmarks Statistik.

Brancheforskydningen af udenlandsk arbejdskraft afspejler til dels den generelle omfordeling af arbejdskraft væk fra industrien og over mod serviceerhverv, der har præget dansk økonomi de sidste tre årtier. Der er imidlertid stadig bestemte brancher, hvor udenlandsk arbejdskraft står for en relativt stor andel af den samlede beskæftigelse, se figur 10. Det gælder særligt landbruget, hotel- og restaurationsbranchen samt rengøringsbranchen, hvor udenlandsk arbejdskraft udgør hhv. 23, 19 og 15 pct. af beskæftigelsen inden for branchen.

For at illustrere udviklingen mere overordnet viser figur 11 et mål for koncentrationen af arbejdskraft på tværs af brancher opgjort ved et Herfindahl-Hirschman-indeks (HH-indeks). Et lavere indeks indikerer, at arbejdskraften er mere jævnt fordelt på tværs af brancher. Koncentrationen af arbejdskraft er faldet gradvist over tid, både for den danske og den udenlandske arbejdsstyrke. Samtidig ligger koncentrationen af udenlandsk arbejdskraft fortsat lidt lavere end for den danske arbejdsstyrke, hvilket indikerer, at udenlandske arbejdstagere i gennemsnit er fordelt mere jævnt på tværs af brancher. Forskellen afspejler i høj grad, at en relativt stor del af den danske arbejdsstyrke er beskæftiget i sundheds- og socialbranchen, som i 2024 beskæftiger omkring 545.000 danske ansatte, inklusive personer med udenlandsk oprindelse men langvarigt ophold i Danmark.

FIGUR 11

Branchekonzentration falder – især for udenlandske arbejdstagere

Anm.: Figuren viser udviklingen i branchekonzentrationen for hhv. udenlandske og danske beskæftigede via et Herfindahl-Hirschman-indeks (HH-indeks). Indekset beregnes som summen af de kvadrerede brancheandele i hvert år, hvor et lavere indeks afspejler en bredere spredning af arbejdskraften på tværs af brancher. Udenlandsk arbejdskraft defineres som beskæftigede med udenlandsk oprindelse og ophold under 10 år i Danmark. Figuren omfatter kun personer i den erhvervsaktive alder (15-64).

Kilde: Egne beregninger på registerdata fra Danmarks Statistik.

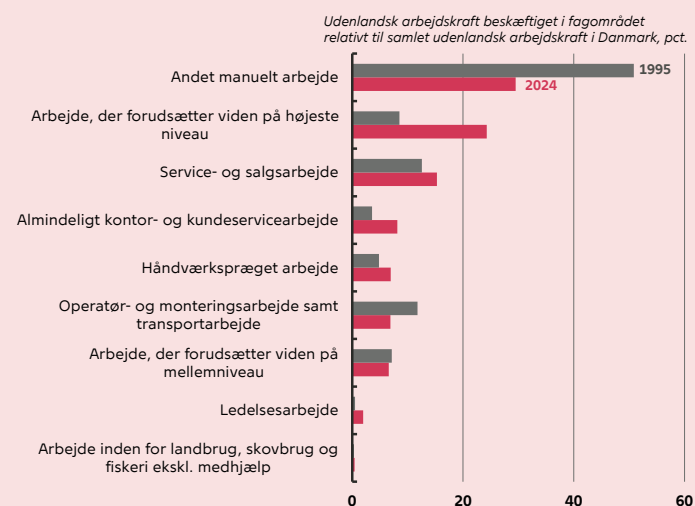
Udenlandsk arbejdskraft besætter i stigende grad stillinger, som kræver højt vidensniveau, men er stadig overrepræsenteret blandt lavtlønsstillinger

Ligesom udenlandsk arbejdskraft over en længere periode er blevet mindre koncentreret fordelt på brancher, så er koncentrationen også blevet mindre på tværs af arbejdsfunktion, se figur 12. I 1995 varetog godt halvdelen af udenlandske arbejdere en stilling inden for andet manuelt arbejde. Andelen er i 2024 faldet til knap 30 pct. Til sammenligning faldt andelen af danskfødte – og indvandrere med mere end 10 års ophold – beskæftiget inden for andet manuelt arbejde fra 24 pct. i 1995 til 9 pct. i 2024. Forskydningen væk fra manuelt arbejde er således sket for hele arbejdsstyrken. Faldet modsvares særligt af, at flere besidder stillinger, der kræver højeste niveau af viden inden for det relevante område. Her er andelen for udenlandsk arbejdskraft steget fra knap 9 pct. i 1995 til næsten en fjerdedel i 2024.

På trods af det markante skift væk fra andet manuelt arbejde, er udenlandsk arbejdskraft dog stadig overrepræsenteret inden for dette fagområde, se figur 13.

FIGUR 12

Udenlandsk arbejdskraft varetager i højere grad stillinger, der kræver højt vidensniveau ...

Anm.: Figuren viser andelen af udenlandsk arbejdskraft, der arbejder inden for hvert fagområde i forhold til alle beskæftigede udlændinge i Danmark. Udenlandsk arbejdskraft defineres som beskæftigede med udenlandsk oprindelse og ophold under 10 år i Danmark, se boks 1. Fagklassificeringen er baseret på 1d DISCO-koder fra Danmarks Statistik. Beskæftigelsen opgøres i personer.

Kilde: Egne beregninger på registerdata fra Danmarks Statistik.

FIGUR 13

... men står for en relativt stor andel af stillinger med manuelt arbejde

Anm.: Figuren viser andelen af udenlandsk arbejdskraft, der arbejder inden for hvert fagområde i forhold til beskæftigede inden for det pågældende fagområde. Udenlandsk arbejdskraft defineres som beskæftigede med udenlandsk oprindelse og ophold under 10 år i Danmark, se boks 1. Fagklassificeringen er baseret på 1d DISCO-koder fra Danmarks Statistik. Beskæftigelsen opgøres i personer.

Kilde: Egne beregninger på registerdata fra Danmarks Statistik.

Da udenlandsk arbejdskraft generelt er yngre end den danske befolkning og i højere grad er beskæftiget i brancher og arbejdsfunktioner med relativt lave lønniveauer, er udenlandske arbejdstagere overrepræsenteret i den nederste del af indkomstfordelingen, se figur 14.⁷ I både 2008 og 2024 var udenlandske arbejdstagere således overrepræsenteret i de laveste 40 pct. af lønfordelingen.

Forskydninger på tværs af brancher og arbejdsfunktioner har dog betydet, at en voksende andel af de udenlandske arbejdstagere nu befinder sig i specialiserede faglige og tekniske stillinger. Denne forskydning ses også ved, at stigningen i udenlandsk arbejdskraft siden 2008 har været størst blandt højt-lønnede grupper, se figur 15.⁸

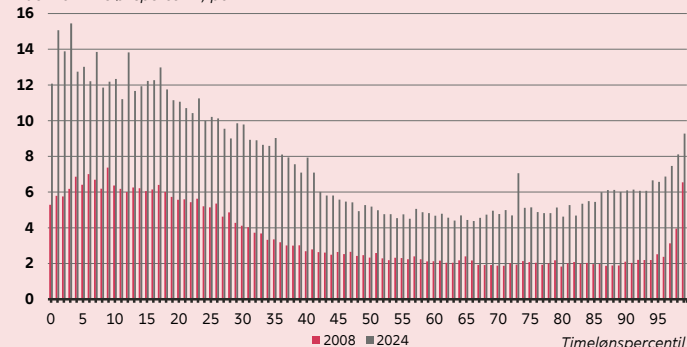
⁷ Det er primært i mindre virksomheder, hvor udenlandske arbejdstagere tjener mindre end danskfødte. I de største virksomheder ligger lønfordelingen for udenlandske og danskfødte arbejdstagere derimod tæt på hinanden, se Jørgensen mfl. (2026).

⁸ Forskerskatteordningen kan blandt andet have bidraget til stigningen i udenlandsk arbejdskraft blandt højt-lønnede grupper, da ordningen medfører, at skattesatsen på lønindkomst for forskere og højt-lønnede fra udlandet er lavere for en begrænset periode. Fx estimerer Kleven mfl. (2014), at forskerskatteordningen fordoblede antallet af højt-lønnede udenlandske arbejdstagere i Danmark relativt til lidt lavere lønnede udenlandske arbejdstagere, som ikke er omfattet af ordningen.

FIGUR 14

Andelen af udenlandske arbejdstagere er højere blandt lavt- og højt-lønnede arbejdstagere ...

Udenlandsk arbejdskrafts andel af beskæftigede inden for timelønspercentil, pct.

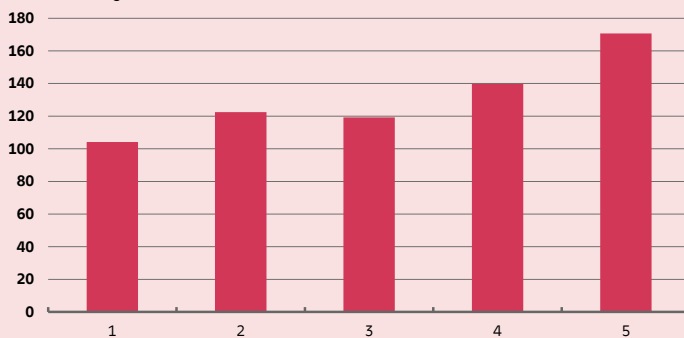
Anm.: Figuren viser andelen af udenlandsk arbejdskraft inden for percentilerne af timelønninger i 2008 og 2024. Udenlandsk arbejdskraft defineres som beskæftigede med udenlandsk oprindelse og ophold under 10 år i Danmark, se boks 1. Personer med meget lave timelønninger er udeladt. I 2024 udelades personer med en timeløn under 125 kr., og i 2008 udelades personer med en timeløn under det inflationsjusterede tilsvarende beløb (ca. 94,5 kr.). Beskæftigelsen opgøres i personer.

Kilde: Egne beregninger på registerdata fra Danmarks Statistik.

FIGUR 15

... men den er steget mere for de højt-lønnede

Gennemsnitlig procentvis ændring i kvintilen mellem 2008 og 2024

Anm.: Figuren viser den gennemsnitlige procentvise ændring i andelen af udenlandsk arbejdskraft mellem 2008 og 2024 fordelt på kvintiler af timelønnen. Udenlandsk arbejdskraft defineres som beskæftigede med udenlandsk oprindelse og ophold under 10 år i Danmark, se boks 1. Personer med meget lave timelønninger er udeladt. I 2024 udelades personer med en timeløn under 125 kr., og i 2008 udelades personer med en timeløn under det inflationsjusterede tilsvarende beløb (ca. 94,5 kr.). Beskæftigelsen opgøres i personer.

Kilde: Egne beregninger på registerdata fra Danmarks Statistik.

Udenlandsk arbejdskraft bosætter sig primært i og omkring hovedstadsområdet

Generelt har udenlandske arbejdstagere en tendens til at bosætte sig i områder med den stærkeste efterspørgsel efter arbejdskraft – navnlig hovedstadsområdet samt kommuner, hvor specifikke erhverv dominerer, se figur 16.

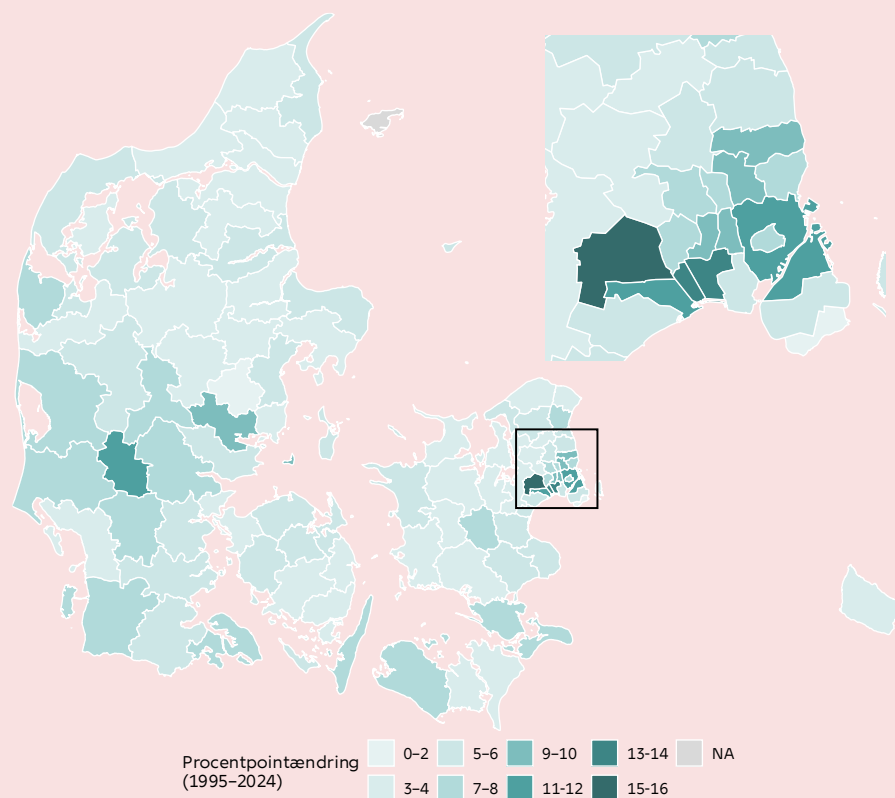
Siden 1995 har udenlandsk arbejdskraft bosat sig specielt i kommunerne i og omkring København. Kommunerne har oplevet fremgange på mellem 10 og 16 procentpoint.⁹ Det afspejler, at hovedstadsområdet i stigende grad fungerer som et centralt arbejdsmarkedsknudepunkt med et bredt udbud af jobmuligheder på tværs af kvalifikationsniveauer samt en høj koncentration af uddannelsesinstitutioner og internationale virksomheder.

Uden for de større byer hænger tilstedeværelsen af udenlandsk arbejdskraft tæt sammen med lokale erhvervsbehov, fx landbrugs-, logistik- eller fremstillingsaktiviteter. Fx har Syddjylland en høj andel af udenlandske arbejdskraft sammenlignet med andre regioner. Området, som omfatter landbrugs- og industriområder tæt på grænsen, tiltrækker udenlandske arbejdskraft til arbejde inden for landbrug, fødevareforarbejdning og transport.

⁹ Som referencepunkt udgjorde udlændinge, der havde boet i Danmark i mindre end 10 år, 14 pct. af befolkningen i Københavns Kommune i 2024.

FIGUR 16

Udenlandsk arbejdskraft bosætter sig primært omkring hovedstadsområdet

Anm.: Kortet viser ændringen i andelen af udenlandsk arbejdskraft bosat i hver kommune fra 1995 til 2024 opgjort i procentpoint for hver kommune. Udenlandsk arbejdskraft defineres som beskæftigede med udenlandsk oprindelse og ophold under 10 år i Danmark, se boks 1. Personer med en månedlig bruttoløn på under 5.000 kr. ekskluderes. Beskæftigelsen opgøres i personer.

Kilde: Egne beregninger på registerdata fra Danmarks Statistik.

03

Udenlandsk arbejdskraft i Danmark adskiller sig fra EU i både alder, uddannelse og jobfunktioner

Den betydelige tilgang af udenlandsk arbejdskraft til Danmark de seneste tre årtier afspejler en bred europæisk tendens. I dette kapitel anvendes arbejdskraftundersøgelsen for at muliggøre en direkte sammenligning med andre EU-lande, se boks 2. Det indebærer, at udenlandsk arbejdskraft opgøres som personer i alderen 15-64 år, der bor og arbejder i landet og er født i udlandet, uafhængigt af opholdsvarighed. Denne afgrænsning afviger fra registeropgørelsen i det foregående kapitel, fordi registerdata ikke findes i et fælles europæisk format. Forskellen i datakilde kan derfor give et andet billede af omfanget af udenlandsk arbejdskraft.

Udenlandsk arbejdskraft i Danmark har udviklet sig som i mange andre EU-lande, men med en relativt større andel fra andre EU-lande

Danmark har gennem en længere årrække ligget tæt på EU som helhed, når udenlandsk arbejdskraft måles som andel af de samlede beskæftigede, se figur 17.¹⁰ I de senere år er væksten i udenlandsk arbejdskraft imidlertid sket i et lavere tempo end i EU. Siden 2019 har udenlandsk arbejdskraft bidraget med omkring en tredjedel af beskæftigelsesfremgangen i Danmark, mens den i EU samlet set har stået for omkring 90 pct. Det peger på, at udenlandsk arbejdskraft fortsat spiller en vigtig, men relativt mindre rolle for den samlede beskæftigelsesudvikling i Danmark end i mange andre EU-lande.

Der er betydelige forskelle i omfanget af udenlandsk arbejdskraft på tværs af EU-landene. Forskellene afspejler bl.a. arbejdsmarkedsforhold, institutionelle rammer og økonomisk struktur i de enkelte lande. Luxembourg ligger klart højest, hvilket kan forklares ved landets store finanssektor med mange multinationale virksomheder, der i høj grad tiltrækker international arbejdskraft. Flere lande, Danmark ofte sammenligner sig med, herunder Belgien, Nederlandene og Sverige, har ligeledes en højere andel end Danmark. Omvendt er andelen lavere i en række østeuropæiske lande, om end flere af dem har oplevet en markant stigning i løbet af de seneste år.

Oprindelsessammensætningen af udenlandsk arbejdskraft varierer også på tværs af landene. I EU samlet set og i flere store medlemslande udgør personer født uden for EU hovedparten af den udenlandske arbejdskraft. Det er også tilfældet i Danmark, men i mindre omfang end i EU som helhed. Danmark har således en relativt høj andel af beskæftigede født i andre EU-lande sammenlignet med de fleste øvrige medlemslande, se figur 18. Det kan bl.a. hænge sammen med, at personer født i andre EU-lande har lettere adgang til det danske arbejdsmarked, idet de kan tage ophold i Danmark uden et job på forhånd, mens personer født

Stigningen i udenlandsk arbejdskraft i Danmark er ikke kun et dansk fænomen, men afspejler i store træk den samme tendens i EU.

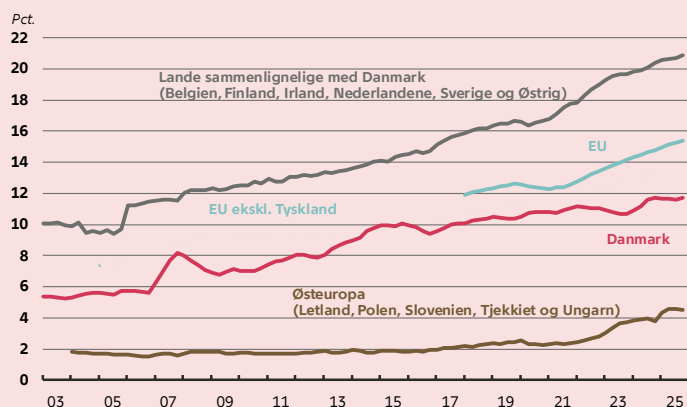
¹⁰ For EU som helhed omfatter opgørelsen af udenlandsk arbejdskraft alle personer, der bor og arbejder i et andet land, end det de er født i, også når både fødeland og modtagerland ligger inden for EU. Det betyder, at intern mobilitet mellem EU-landene indgår fuldt ud i EU-tallet og ikke udligner hinanden.

uden for EU som udgangspunkt først får adgang til arbejdsmarkedet efter opnåelse af opholds- og arbejdstilladelse.¹¹

FIGUR 17

Andelen af udenlandsk arbejdskraft i Danmark er på niveau med EU, men lavere end sammenlignelige lande

Beskæftigede født i udlandet som andel af den samlede beskæftigelse i alderen 15-64 år

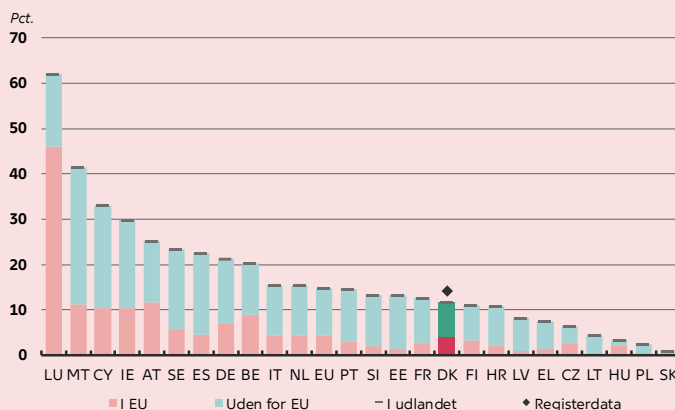
Anm.: Figuren er vist som et 4-kvartalers glidende gennemsnit. Det aggregerede data for EU begynder i 2017, da Tyskland først indgår fra dette år, fordi tidligere tyske data ikke var opdelt efter fødeland.

Kilde: Egne beregninger på arbejdskraftundersøgelse fra Eurostat.

FIGUR 18

Danmark har en relativt høj andel EU-fødte blandt de beskæftigede

Beskæftigede født i udlandet som andel af den samlede beskæftigelse i alderen 15-64 år, 2024

Anm.: Figuren viser, hvor stor en andel af udenlandsk arbejdskraft blandt 15-64-årige der kan tilskrives personer født i andre EU-lande og uden for EU. Oprindelsesland kan ikke identificeres for personer født uden for EU på grund af databegrænsninger. Den sorte prik angiver andelen af udenlandsk arbejdskraft opgjort på baggrund af registerdata.

Kilde: Egne beregninger på arbejdskraftundersøgelse fra Eurostat og på registerdata fra Danmarks Statistik.

Den relativt høje andel af EU-arbejdskraft i Danmark kan bl.a. hænge sammen med det højere indkomstniveau sammenlignet med flere østeuropæiske lande

Inden for EU ses et mønster, hvor flere central- og østeuropæiske medlemslande har nettoudvandring af arbejdskraft, mens lande i Nord- og Vesteuropa typisk oplever nettotilgang, se figur 19. Denne dynamik tog fart efter EU-udvidelserne i 2004, 2007 og 2013, hvor 13 lande, hovedsageligt fra Central- og Østeuropa, fik adgang til det indre marked og fri arbejdskraftbevægelighed.

Migrationsstrømmene inden for EU afspejler i høj grad indkomstforskelle. Lande med nettotilgang har typisk højere velstand, målt ved BNP pr. indbygger, end lande med nettoudvandring. Studier peger på, at højere indkomster gør lande mere attraktive for tilflyttere.¹² Trods betydelige økonomiske fremskridt ligger indkomsten i mange østeuropæiske lande fortsat kun omkring det halve af niveauet i Vesteuropa, hvilket fastholder økonomiske incitamenter til migration mod vest.

Ud over de økonomiske drivkræfter påvirkes mobiliteten også af sproglige, netværksmæssige og institutionelle forhold, herunder anerkendelse af kvalifikationer og overførsel af pensionsrettigheder.¹³ Disse faktorer kan enten lette eller begrænse arbejdskraftens bevægelighed på tværs af EU.

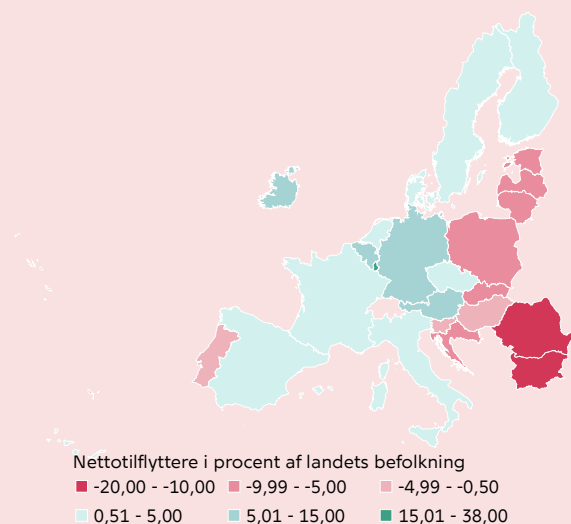
¹¹ Se Borgensgaard (2022).

¹² Se Europa-Kommissionen (2025b), Afonso mfl. (2025) og Cavalleri mfl. (2021).

¹³ Se Adolfsen og Jensen (2019).

FIGUR 19

Nord- og vesteuropæiske lande oplever samlet set en nettotilgang af arbejdstagere fra andre EU-lande, mens lande i Østeuropa har nettoudvandring

Anm.: Et land med nettotilgang er et land, hvor andelen af tilflyttere er større end andelen af fraflyttere opgjort i 2024. Tilflyttere er personer i alderen 15-64 år, som bor i landet og er født i et andet EU-land. Fraflyttere er personer i samme aldersgruppe, som er født i landet og bor i et andet EU-land. Begge mål er opgjort som andele af landets samlede befolkning. Grønt markerer lande med nettotilgang, mens rødt angiver lande med nettoudvandring.

Kilde: Eurostat og egne beregninger.

BOKS 2

Registerbaseret data giver et mere præcist mål for udenlandsk arbejdskraft end arbejdskraftundersøgelsen

Vurderingen af omfanget af udenlandsk arbejdskraft i Danmark afhænger af valg af datakilde. I dette kapitel anvendes arbejdskraftundersøgelsen, AKU, som er en stikprøvebaseret spørgeundersøgelse, der følger fælles europæiske retningslinjer og dermed giver det bedst egnede grundlag for sammenligninger på tværs af EU-lande. I det foregående kapitel, der alene fokuserede på udviklingen i Danmark, anvendes registerdata, som giver det mest præcise og detaljerede billede af udenlandsk arbejdskraft herhjemme. De to kilder er ikke direkte sammenlignelige, da de adskiller sig grundlæggende i metode, opgørelsesprincipper og datagrundlag.¹

For det første anvender datakilderne forskellige indsamlingsmetoder. AKU er en stikprøvebaseret interviewundersøgelse, mens registerdata bygger på administrative oplysninger fra bl.a. skatte- og indkomstregistre og dækker hele befolkningen. Da udenlandsk fødte ofte har lavere svarprocenter og er sværere at nå i interviewundersøgelser, kan de være underrepræsenteret i AKU, hvilket kan resultere i en lavere opgjort andel end i registerdata.

For det andet klassificerer datakilderne beskæftigelse forskelligt. I AKU anses en person for beskæftiget, hvis vedkommende har arbejdet én time i referenceugen. Registerdata bygger derimod på lønudbetalinger, hvilket giver en større fleksibilitet i afgrænsningen af beskæftigelse og kan give et mere detaljeret og stabilt billede af den faktiske anvendelse af udenlandsk arbejdskraft i Danmark.

Endelig varierer de tilgængelige variable. AKU indeholder kun begrænsede oplysninger om fødeland og har hverken systematiske data om opholdsvarighed eller forældres baggrund. Registerdata rummer derimod et fuldt sæt individoplysninger, som muliggør en langt mere præcis afgrænsning af udenlandsk arbejdskraft.

¹ Se Danmarks Statistik (2025). Tilsvarende forskelle mellem administrative beskæftigelsesopgørelser og arbejdskraftundersøgelser findes også i bl.a. Tyskland, se Statistisches Bundesamt (2005).

Udenlandsk arbejdskraft i Danmark er generelt yngre og højere uddannet end i EU

Aldersfordelingen blandt udenlandske arbejdstagere varierer på tværs af EU. I Danmark er over halvdelen mellem 20 og 39 år, hvilket placerer Danmark blandt de medlemsstater med en relativt stor andel yngre udenlandske arbejdstagere, se figur 20. Det kan bl.a. afspejle, at mange flytter hertil for at studere. I 2023 angav 10 pct. af de udenlandske arbejdstagere studier som årsag til deres tilflytning.¹⁴ Kun Frankrig og Irland ligger højere. Det understøttes af, at over 20 pct. af de udenlandske arbejdstagere i Danmark arbejder på deltid, hvilket ofte hænger sammen med studier.

Uddannelsesniveaut er blandt udenlandsk arbejdskraft er et andet område, hvor Danmark skiller sig ud i EU-sammenhæng.¹⁵ Godt halvdelen af de beskæftigede med udenlandsk oprindelse har en videregående uddannelse, se figur 21, hvilket er over niveauet i EU, men under niveauet i lande som Irland og Luxembourg, hvor store multinationale virksomheder tiltrækker særligt højt specialiseret arbejdskraft.

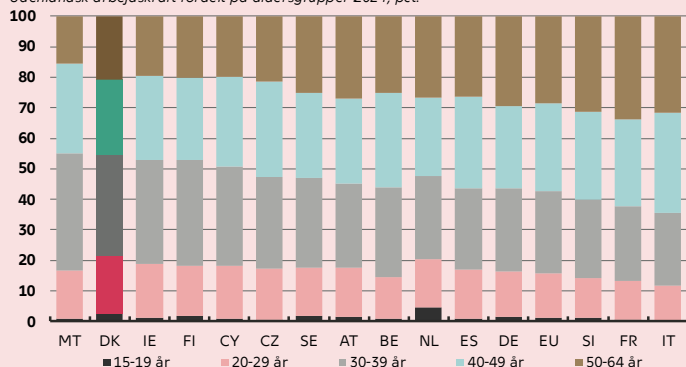

Udenlandsk arbejdskraft i Danmark skiller sig ud ved at være yngre og bedre uddannet end i EU generelt.

FIGUR 20

Udenlandsk arbejdskraft i Danmark er i højere grad koncentreret blandt 20-39-årige end i flere andre EU-lande

Udenlandsk arbejdskraft fordelt på aldersgrupper 2024, pct.

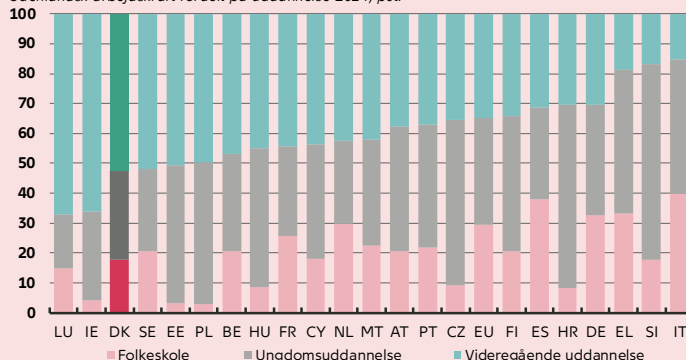

Anm.: Figuren viser aldersfordelingen blandt den udenlandske arbejdskraft, hvor hver aldersgruppe udgør en andel af alle beskæftigede udlændinge. De oprindelige 5-års aldersintervaller er aggregeret til bredere grupper.
Kilde: Egne beregninger på arbejdskraftundersøgelse fra Eurostat.

FIGUR 21

En større andel af udenlandsk arbejdskraft i Danmark har en videregående uddannelse end i mange andre lande i EU

Udenlandsk arbejdskraft fordelt på uddannelse 2024, pct.

Anm.: Figuren viser uddannelsesfordelingen blandt den udenlandske arbejdskraft, hvor hver uddannelsesgruppe udgør en andel af alle beskæftigede. Uddannelsesgrupperne er baseret på ISCED-11, tilpasset til danske kategorier: folkeskole, ungdomsuddannelser og videregående uddannelser.
Kilde: Egne beregninger på arbejdskraftundersøgelse fra Eurostat.

Sammenlignet med EU er udenlandsk arbejdskraft i Danmark i større omfang beskæftiget i videnstunge jobfunktioner og i velfærdsområder

Det relativt høje uddannelsesniveau blandt udenlandsk arbejdskraft i Danmark afspejles i jobfordelingen. En tredjedel arbejder i job, der kræver viden på højeste niveau, se figur 22.¹⁶ Andelen er markant højere end i EU samlet – og

¹⁴ De internationale studerende i Danmark kom i 2020 primært fra Tyskland, Norge og Rumænien, mens de største oprindelseslande blandt internationale studerende i de europæiske OECD-lande samlet set var Kina, Tyskland og Indien, se OECD (2022).

¹⁵ Uddannelsesniveau skal forstås som den højest opnåede formelle uddannelse, der følger klassifikationen i International Standard Classification of Education, ISCED.

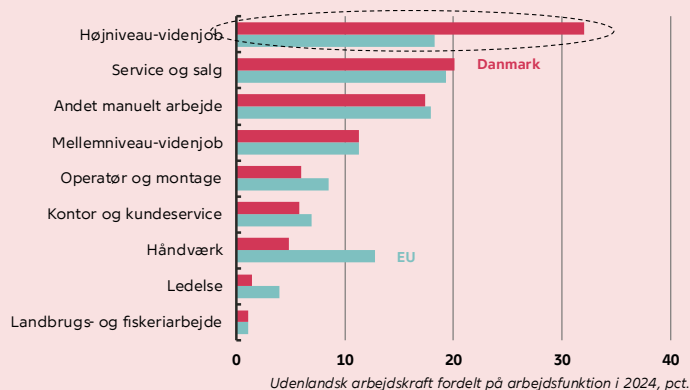
¹⁶ Andelen er højere end i registerdata, bl.a. fordi AKU er en stikprøvebaseret interviewundersøgelse med bredere afgrænsning af udenlandsk arbejdskraft og selvrapporteret jobfunktion, hvilket typisk giver en højere vurdering af andelen i højt kvalificerede stillinger.

især højere end i Sydeuropa. Samtidig findes i Danmark, som i EU, en betydelig gruppe i manuelt arbejde samt service- og salgsfunktioner, men andelen i håndværksprægede job er væsentligt lavere end i Sydeuropa. Generelt arbejder udenlandske lønmodtagere oftere end indfødte i job med lavere formelle kompetencekrav, men dette mønster er mindre udtalt i Danmark end i EU som helhed.

Udenlandske arbejdstagere er koncentreret i forskellige brancher på tværs af EU. På EU-plan er industrien fortsat den største enkeltbranche og beskæftiger knap 30 pct. i 2024, se figur 23. I Danmark udgør industrien en lavere andel end i EU, mens sundheds- og uddannelsesbranchen står for en langt højere andel end i EU. Også handel samt hotel og restauration vejer relativt tungt i Danmark og ligger på linje med EU. I Østeuropa er industrien typisk den dominerende branche, mens det i dele af Sydeuropa især er handel og hotel- og restaurationsbranchen, der dominerer. Det afspejler, at branchefordelingen blandt udenlandsk arbejdskraft følger landenes erhvervsstruktur og det generelle arbejdsmarked, som har udviklet sig forskelligt over tid. Mens Sydeuropa i højere grad er præget af turisme og Østeuropa af en stor industribase, har Danmark et arbejdsmarked med relativt stor vægt på velfærdsrelaterede brancher som sundhed og uddannelse.

FIGUR 22

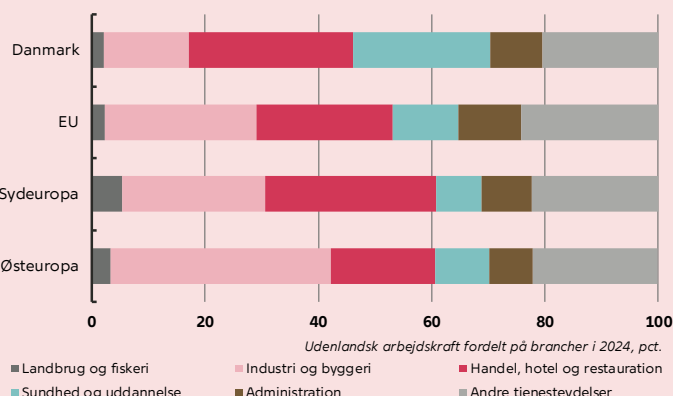
En betydelig del af udenlandsk arbejdskraft i Danmark er i vidensintensive jobs

Anm.: Figuren viser andelen af udenlandsk arbejdskraft, der arbejder inden for hver jobfunktion i forhold til alle beskæftigede udlændinge.
Kilde: Egne beregninger på arbejdskraftundersøgelse fra Eurostat.

FIGUR 23

Sundheds- og uddannelsesbranchen fylder mere i beskæftigelsen blandt udlændinge i Danmark end i EU

Anm.: Figuren viser andelen af udenlandsk arbejdskraft, der arbejder i hver branche i forhold til alle beskæftigede udlændinge. Sydeuropa omfatter Grækenland, Italien, Portugal og Spanien. Udenlandsk arbejdskraft defineres som beskæftigede født i udlandet. Østeuropa dækker over Estland, Letland, Litauen, Polen, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn.
Kilde: Egne beregninger på arbejdskraftundersøgelse fra Eurostat.

04

Konjunkturudviklingen har betydning for tilgang af udenlandsk arbejdskraft til Danmark

De foregående kapitler viser, at udenlandsk arbejdskraft over en længere årrække gradvist udgør en større andel af beskæftigelsen i Danmark såvel som i EU. I dette kapitel anvendes en økonometrisk model til at vise, at udenlandske arbejdstagere tiltrækkes mod Danmark over kortere tidshorisonter, når reallønnen stiger og ledigheden falder relativt til omverdenen. Den konjunkturrelle tilgang af udenlandsk arbejdskraft kan medvirke til at dæmpe lønudsving over konjunkturerne.

Der er typisk mere indvandring i perioder med høj beskæftigelsesvækst

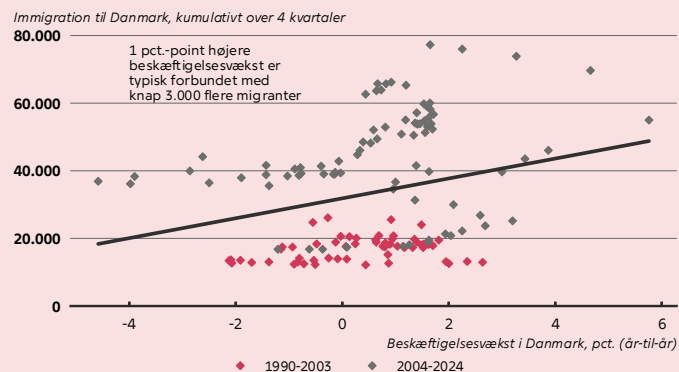
Der er en tendens til, at flere indvandrer til Danmark, når beskæftigelsesvæksten er høj, se figur 24. Det indikerer, at immigration i nogen grad kan være konjunkturafhængig. Efter EU-udvidelsen i 2004 har indvandringen generelt ligget på et højere niveau, og en given stigning i beskæftigelsesvæksten er typisk forbundet med en større stigning i indvandringen i forhold til perioden før EU-udvidelsen.

Personer indvandrer dog også af årsager, der ikke er relaterede til beskæftigelse. Det er fx tilfældet for flygtninge, familiesammenførte eller internationale studerende. Samtidig varierer de institutionelle barrierer for indrejse og adgang til arbejdsmarkedet betydeligt mellem oprindelseslande. I hvilken grad immigration til Danmark samvarierer med beskæftigelsesvæksten afhænger derfor også betydeligt af indvandrerens oprindelsesland, se figur 25. Der er typisk en tættere samvariation målt ved korrelationskoefficienten mellem beskæftigelsesvækst i Danmark og indvandring til Danmark for indvandrere fra EU/EØS-lande, hvor arbejdskraftens fri bevægelighed reducerer barrierer for migration.¹⁷

¹⁷ Der var fri bevægelighed for arbejdskraft mellem Storbritannien og EU, indtil Storbritannien udtrådte af EU ved udgangen af 2020. Der er også tæt samvariation mellem beskæftigelsesvækst i Danmark og indvandring fra Storbritannien i perioden 1990-2024.

FIGUR 24

Der er typisk flere indrejser til Danmark gennem perioder med høj beskæftigelsesvækst ...

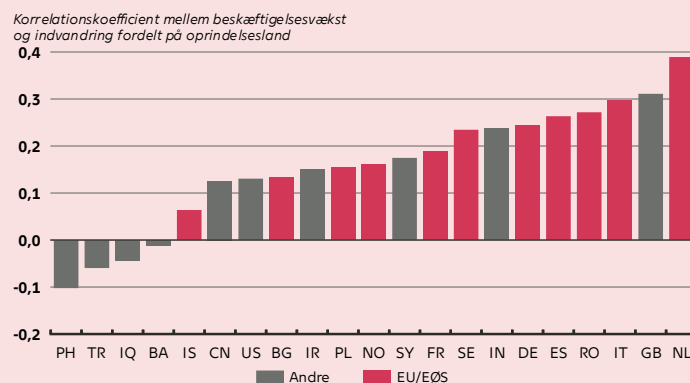

Anm.: Figuren viser den kumulative immigration af personer i alderen 15-64 år til Danmark over 4 kvartaler på x-aksen mod beskæftigelsesvæksten i Danmark år-til-år på y-aksen i perioden 1990-2024. Linjen angiver regressionslinjen fra en regression af immigration på beskæftigelsesvækst på data fra 1990 til 2024.

Kilde: Egne beregninger på data fra Danmarks Statistik.

FIGUR 25

... og sammenhængen er typisk stærkere for personer fra EU-lande, der rejser til Danmark

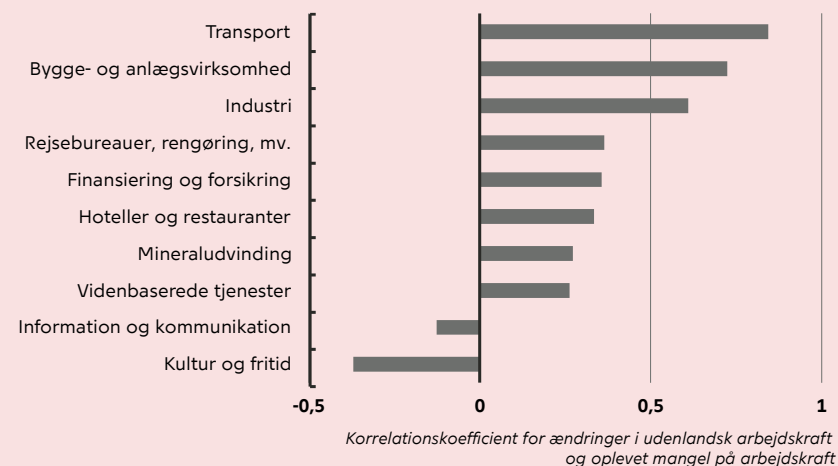
Anm.: Figuren viser korrelationskoefficienter mellem beskæftigelsesvækst i Danmark og indvandring af personer til Danmark i alderen 15-64 år fordelt på forskellige oprindelseslande i perioden 1990-2024. Korrelationskoefficienterne er kun beregnet for lande, hvorfra over gennemsnitligt 100 personer indvandrer til Danmark hvert kvartal.

Kilde: Egne beregninger på registerdata fra Danmarks Statistik.

Mængden af udenlandsk arbejdskraft har samtidig en tendens til at stige, efter virksomhederne rapporterer om mangel på arbejdskraft, se figur 26. Den stærkeste sammenhæng ses inden for transportbranchen, industrien samt bygge- og anlægsvirksomhed. Det indikerer, at udenlandsk arbejdskraft tiltrækkes mod dele af økonomien, når der er mangel på arbejdskraft.

FIGUR 26

Mængden af udenlandsk arbejdskraft stiger efter virksomheder har rapporteret om mangel på arbejdskraft

Anm.: Figuren viser korrelationskoefficienter mellem årsændringer i andelen af udenlandsk arbejdskraft og foregående årsændringer i den oplevede mangel på arbejdskraft inden for branchen i tidsperioden 2015 til 2024. Indikatoren for arbejdskraftmangel er baseret på konjunkturbarometerundersøgelsen fra Danmarks Statistik.

Kilde: Egne beregninger på registerdata fra Danmarks Statistik.

Modelestimater indikerer, at højere realløn og lavere ledighed i Danmark tiltrækker udenlandsk arbejdskraft

Udenlandsk arbejdskrafts konjunkturafhængighed undersøges nærmere ved at estimere en bayesiansk vektorautoregression, BVAR. Herved modelleres de dynamiske sammenhænge mellem BVAR-modellens forskellige tidsserier. BVAR-modellen isolerer samtidig de såkaldte strukturelle stød, som repræsenterer de underliggende, konjunkturrelle drivkræfter i økonomien som fx efterspørgsels- eller produktivitetsstød. Det gør det muligt at undersøge, hvorvidt indvandring reagerer forskelligt afhængigt af økonomiens underliggende drivkræfter. Indvandring inkluderes i modellen ved at lade antallet af vestlige, udenlandske statsborgere i aldersgruppen 15-64 år i Danmark reagere på de andre tidsserier i modellen samt på de strukturelle stød.

Modellen kontrollerer for lavfrekvente bevægelser i modellens variable således, at modellen måler de konjunkturrelle effekter på udenlandsk arbejdskraft, når økonomien rammes af stød omkring økonomiens langsigtede trend. Derudover inkluderer modellen variable for euroområdet for at isolere stød til dansk økonomi, som ikke påvirker omverdenen. Det er særligt vigtigt at kontrollere for udviklingen i omverdenen, da udenlandsk arbejdskraft alternativt kunne migrere til andre lande end Danmark.¹⁸ BVAR-modellen beskrives i detaljer i boks 3.

BOKS 3

Økonometrisk model anvendes til at analysere udenlandsk arbejdskrafts konjunkturfølsomhed

Udenlandsk arbejdskrafts konjunkturfølsomhed analyseres ved hjælp af en BVAR-model baseret på modeller af Furlanetto og Robstad (2019) samt Postek og Walerych (2025), som anvender en lignende tilgang til at analysere indvandring til hhv. Norge og Polen. Modellen inkluderer fire danske tidsserier på kvartalsfrekvens, der modelleres som endogene variable: 1) realt BNP, 2) reallønnen, 3) ledighed og 4) udenlandsk arbejdskraft. Reallønnen og ledigheden i euroområdet inkluderes i modellen som bloeksogene variable, der kontrollerer for det europæiske arbejdsmarked, og hverken reagerer på danske variable eller modellens danske stød. Modsat reagerer danske variable på udviklingen i euroområdevariable og stød til euroområdet. Alle variable logaritmetransformeres bortset fra ledigheden, som inkluderes i procent af arbejdsstyrken. Modellen inkluderer lineære trends for at kontrollere for lavfrekvente bevægelser i modellens variable (Villani (2009)), inkluderer 4 lags og estimeres på perioden 1997K1-2024K4 med normal-inverse-Wishart-priors.

Lange tidsserier for udenlandsk arbejdskraft i Danmark på kvartalsfrekvens eksisterer ikke. Derfor anvendes en serie for udenlandske, vestlige statsborgere i aldersgruppen 15-64 år i modellen som proxy for udenlandsk arbejdskraft.¹ Serien konstrueres ved hjælp af kvartalsvise befolkningstal fordelt på statsborgerskab, som kombineres med årlige befolkningstal, der interpoleres til kvartaler ud fra kvartalsvise immigrationsdata. Ikke-vestlige statsborgere ekskluderes for ikke at medtage store migrationsudsving, som er relateret til flygtningestrømme.

Forskellige strukturelle stød identificeres i modellen ved hjælp af fortegnstrekskioner, hvilket følger fremgangen af Furlanetto og Robstad (2019) samt Postek og Walerych (2025). Fortegnstrekskionerne bestemmer, i hvilken retning modellens variable reagerer på et stød i samme periode, hvor stødet rammer økonomien. Der er derfor ingen restriktioner på de langvarige effekter fra stød.² Tabellen nedenfor viser, hvordan variable reagerer på modellens danske stød. Et manglende + eller - markerer, at der ikke pålægges en restriktion på, hvordan variablen reagerer på stødet. Danske stød har ingen effekt på euroområdevariable.

Fortsættes ...

¹⁸ Se fx House mfl. (2026), som opstiller en simpel teoretisk model for, hvilke forhold der bestemmer en økonomisk migrants valg af destinationsland. I modellen af House mfl. (2026) vil migranter tendere til at flytte til lande med relativt højere realløn og lavere ledighed.

... fortsat

	Konjunktur	Indenlandsk arbejdsudbud	Løn	Migration
BNP	+	+	+	
Realløn	+	-	-	
Ledighed	-	+	-	
Udenlandsk arbejdskraft				+

Såkaldte *konjunkturstød* hæver BNP og reallønnen, mens ledigheden falder. Konjunkturstødene kan fortolkes som stiliserede efterspørgsels- eller produktivitetsstød, som kun påvirker Danmark. Et *indenlandsk arbejdsudbudsstød*, som øger arbejdsstyrken i form af flere danske statsborgere på arbejdsmarkedet, hæver BNP, mens det større arbejdsudbud dæmper reallønnen og øger ledigheden. Et *lønstød* svækker reallønnen, men hæver BNP og mindsker ledigheden, da virksomhedernes lønomkostninger falder, hvilket øger deres efterspørgsel efter arbejdskraft.³ *Migrationsstød* hæver mængden af udenlandsk arbejdskraft.

For alle stød – bortset fra migrationsstødet – gælder det, at udenlandsk arbejdskraft kan reagere frit på stødene. Modellen nedlægger således ingen restriktioner over, hvordan udenlandsk arbejdskraft reagerer på de underliggende økonomiske forhold i dansk økonomi.

Vi har foretaget adskillige robusthedstjek af modellens estimater ved at ændre modelspecifikationerne:

- Modellen estimeres på data til og med 2019.
- BNP-variablen erstattes med beskæftigelse eller BVT eksklusive merchanting and processing.
- Antallet af lags udvides med op mod 8 lags.
- Fortegnsrestriktionerne er ændret således, at de gælder i 4. kvartal efter stødet rammer økonomien i stedet for det samme kvartal, hvor stødet rammer.
- Lineære trends erstattes med kvadratiske trends.

Ovenstående robusthedstjek ændrer ikke nævneværdigt ved modelestimerne.

¹ Samme tilgang anvendes af Furlanetto og Robstad (2019). Ideelt burde modellen inkludere en tidsserie for udenlandsk arbejdskraft i Danmark, dvs. udlændinge i arbejde uanset statsborgerskab. Tidsserien for vestlige, udenlandske statsborgere er dog en relevant proxy, så længe den er korreleret med mængden af udenlandsk arbejdskraft.

² Ifølge modellens estimater har ingen stød permanente effekter.

³ Lønstød betegnes også lønforhandlingsstød inden for økonomisk teori og kan fortolkes som ændringer i arbejdsgiveres eller arbejdstageres forhandlingsstyrke ifm. løndannelse.

Ifølge BVAR-modellens estimater reagerer udenlandsk arbejdskraft positivt på et såkaldt konjunkturstød, se figur 27. Konjunkturstødet kan fortolkes som et isoleret efterspørgsels- eller produktivitetsstød til dansk økonomi, der øjeblikkeligt, men midlertidigt, hæver BNP og reallønnen, mens ledigheden falder. Stødet er således et isoleret stød til Danmark, som medfører, at det er mere attraktivt at migrere til Danmark relativt til andre lande i euroområdet.

Konjunkturstødet i figur 27 er skaleret således, at BNP øjeblikkeligt stiger med 1 pct., hvilket resulterer i en gradvis stigning i udenlandsk arbejdskraft på omtrent 0,6 pct. over 2-4 år. Herefter falder mængden af udenlandsk arbejdskraft gradvist tilbage mod trend.¹⁹ Stigningen og det efterfølgende fald i udenlandsk arbejdskraft skal ikke fortolkes som, at de samme mennesker som indvandrede

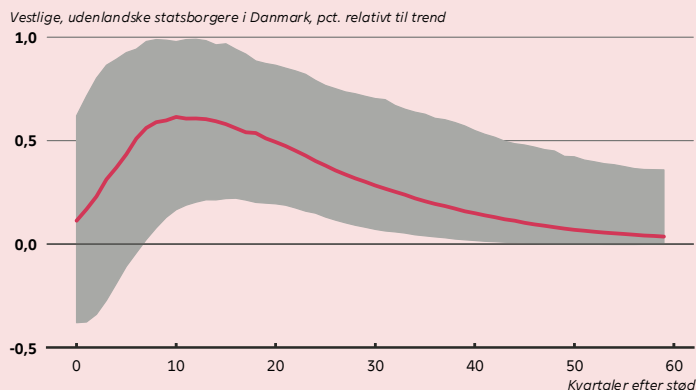
¹⁹ Den gradvise og relativt langsomme tilpasning af udenlandsk arbejdskraft er konsistent med estimater for migration på tværs af amerikanske stater efter et stød til arbejdskraftefterspørgslen (Foschi mfl., 2025). Ligeledes estimerer d'Albis mfl. (2016), at udenlandsk arbejdskraft i Frankrig reagerer langsomt på den makroøkonomiske udvikling.

udvandrer igen, når de konjunkturelle effekter forsvinder. I stedet kan det konjunkturelle fald i udenlandsk arbejdskraft tilbage mod trend blot skyldes, at der for en periode er mindre indvandring eller større udvandring end normalt.

Modelestimaternes størrelsesorden svarer til en midlertidig stigning i udenlandsk arbejdskraft på ca. 1.700 personer frem mod 2029, hvis dansk økonomi blev ramt af et konjunkturstød i 2025, som hævede dansk BNP med 1 pct. relativt til omverdenen.²⁰ Det samme stød øger den samlede beskæftigelse med 0,4 pct. ifølge modellens estimater, hvilket svarer til ca. 13.000 personer.²¹ Ledigheden i procent af arbejdsstyrken falder med 17 basispoint, svarende til knap 5.700 personer. I konjunktursammenhæng er udsvingene i udenlandsk arbejdskraft således ikke ubetydelige i forhold til udsving i den samlede beskæftigelse og ledighed. Stigningen i udenlandsk arbejdskraft og dermed arbejdsstyrken har dog begrænsede effekter på ledigheden i procent af arbejdsstyrken. I dette eksempel med et konjunkturstød vil en udvidelse i arbejdsstyrken på 1.700 personer fra 2025 alt andet lige bidrage til, at ledighedsprocenten falder omkring 5 basispoint.

FIGUR 27

Danmark tiltrækker udenlandsk arbejdskraft i en ekspansiv konjunkturcyklus, hvor de underliggende drivkræfter hæver reallønnen og sænker ledigheden relativt til omverdenen ...

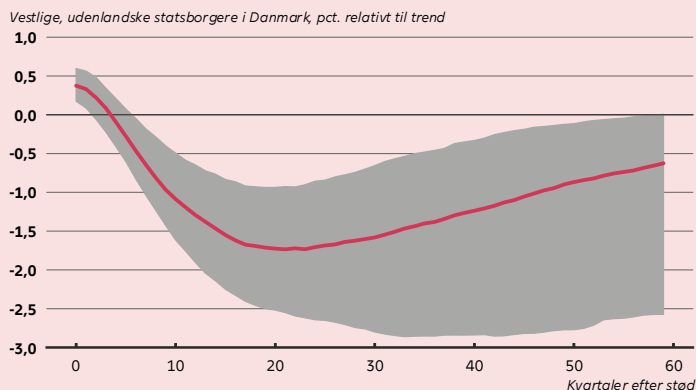

Anm.: Figuren viser impuls-respons-funktionen for antallet af vestlige, udenlandske statsborgere i Danmark i en BVAR-model, efter at økonomien rammes af et ekspansivt og midlertidigt stød, der kan fortolkes som et efterspørgsels- eller produktivitetsstød til dansk økonomi. Stødet skaleres, så det øjeblikkeligt hæver BNP med 1 pct. Linjen markerer medianeffekten, mens området angiver 68-pct.s kredibilitetsintervaller. Se boks 3 for beskrivelse af modellen.

Kilde: Modelberegninger på data fra Danmarks Statistik.

FIGUR 28

... mens et fælles europæisk, ekspansivt stød, som dæmper reallønnen og øger ledigheden i Danmark relativt til euroområdet, sænker mængden af udenlandsk arbejdskraft i Danmark

Anm.: Figuren viser impuls-respons-funktionen for antallet af vestlige, udenlandske statsborgere i Danmark i en BVAR-model, efter at økonomien rammes af et ekspansivt og midlertidigt stød, der kan fortolkes som et efterspørgsels- eller produktivitetsstød til både Danmark og euroområdet. Stødet skaleres, så det øjeblikkeligt hæver BNP med 1 pct. Linjen markerer medianeffekten, mens området angiver 68-pct.s kredibilitetsintervaller. Se boks 3 for beskrivelse af modellen.

Kilde: Modelberegninger på data fra Danmarks Statistik

Det er imidlertid ikke alle ekspansive stød, der tiltrækker udenlandsk arbejdskraft til Danmark, selvom de øger BNP. Når Danmark og euroområdet rammes af et fælles konjunkturstød, der hæver BNP, stiger reallønnen, og ledigheden falder i både Danmark og euroområdet. Ifølge modellens estimater påvirkes reallønnen

²⁰ En stigning i dansk BNP på 1 pct. relativt til omverdenen er betydelig i konjunktursammenhæng. Et typisk konjunkturstød målt ved den estimerede standardafvigelse på stødet i modellen giver anledning til en ændring i BNP på knap 0,2 pct.

²¹ Beskæftigelsesresponsen er estimeret i en variation af modellen, hvor beskæftigelsen tilføjes til modellen uden fortegnsestimeret på variablen.

og ledigheden dog mere i euroområdet relativt til Danmark.²² Det kan derfor være mindre attraktivt at migrere til Danmark for at arbejde relativt til euroområdet, selv om der er højere realløn og lavere ledighed i dansk økonomi. Mængden af udenlandsk arbejdskraft i Danmark falder således også efter et fælles konjunkturstød, se figur 28. Samlet indikerer modelestimerne, at Danmark primært tiltrækker udenlandsk arbejdskraft i perioder, hvor højere efterspørgsel efter arbejdskraft løfter reallønnen og reducerer ledigheden relativt til omverdenen.²³

Udenlandsk arbejdskraft kan dæmpe udsving i reallønnen

Virksomheders adgang til udenlandsk arbejdskraft kan fungere som en mekanisme, der øger arbejdsstyrkens konjunkturfølsomhed. Det kan bidrage til at dæmpe udsving i reallønnen og i nogle tilfælde dermed også udsving i priser i tilfælde, hvor konjunkturudviklingen i landet afviger fra omverdenen.²⁴ Særligt i lande med fastkurspolitik, som fx Danmark, kan høj arbejdskraftmobilitet være et relevant stabiliseringsredskab, da de pengepolitiske renter ikke fastsættes med henblik på konjunkturstabilisering.²⁵ Dette gælder også for de enkelte eurolande, da ECB fører fælles pengepolitik med henblik på prisstabilitet i euroområdet som helhed.²⁶

Hvis efterspørgslen efter arbejdskraft fx stiger i Danmark relativt til andre lande, kan udenlandsk arbejdskraft tiltrækkes til Danmark på grund af relativt højere lønninger og bedre beskæftigelsesmuligheder, se modelestimerne i figur 27. Udvidelsen af arbejdsstyrken i Danmark kan samtidig medvirke til at svække et opadgående pres på danske lønninger og derved også priser relativt til, hvis arbejdskraften var mindre bevægelig, og der var en mindre tilgang af arbejdskraft.²⁷ Omvendt kan mindre tilgang af udenlandsk arbejdskraft til Danmark i perioder med svag efterspørgsel begrænse et nedadgående pres på reallønnen.²⁸

Højere arbejdskraftmobilitet kan således fortolkes som, at udbudskurven i et simpelt udbud-efterspørgsels-diagram for prisniveauet og beskæftigelse i Danmark bliver fladere, se figur 29. Når økonomien rammes af et ekspansivt efterspørgselsstød, rykker efterspørgselskurven i diagrammet mod højre. Hvis arbejdskraftmobiliteten er høj, stiger priserne mindre, markeret ved punkt B i diagrammet, i forhold til hvis arbejdskraftmobiliteten var lav, markeret ved punkt C. Det betyder, at udsving i priser bliver mindre, når økonomien rammes af efterspørgselsstød, mens udsving i beskæftigelsen bliver større.

²² Et ekspansivt fælles konjunkturstød hæver reallønnen og sænker ledigheden i både Danmark og euroområdet. Der er ingen restriktioner på, hvor meget variablene påvirkes i Danmark relativt til euroområdet.

²³ Generelt indikerer modellen, at bevægelser i realløn og ledighed påvirker mængden af udenlandsk arbejdskraft i Danmark. Fx falder mængden af udenlandsk arbejdskraft i Danmark efter et ekspansivt, indenlandsk arbejdsudbudstød ifølge modellens estimer. Stødet hæver BNP men svækker reallønnen og hæver ledigheden. Dvs. det bliver mindre attraktivt for udlændinge at migrere til Danmark.

²⁴ Se fx Mundell (1961) for et tidligt bidrag.

²⁵ I stedet er Nationalbankens pengepolitiske renter forbeholdt til at styre kursen på kroner over for euro. Se Spange (2022) for en beskrivelse af pengepolitik i Danmark.

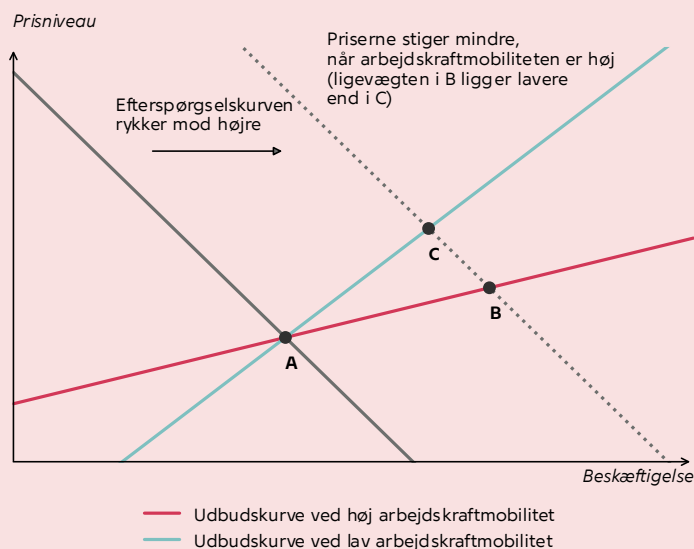
²⁶ Større eurolande kan påvirke fastlæggelsen af ECB's pengepolitik nævneværdigt relativt til mindre eurolande, idet de fylder forholdsvist meget i euroområdet. Høj arbejdskraftmobilitet er imidlertid stadig et relevant stabiliseringsredskab, da pengepolitikken ikke fastlægges fuldt ud med henblik på prisstabilitet i de enkelte lande.

²⁷ Arbejderne migrerer ikke kun med deres arbejdskraft, men også deres købekraft. Det betyder, at udvidelsen af arbejdsstyrken i et land samtidig øger efterspørgslen efter varer og tjenester. Da en andel af den øgede efterspørgsel udgøres af import, vil tiltrækningen af udenlandsk arbejdskraft fortsat dæmpe løn- og prispres. Se fx Farhi og Werning (2014) eller House mfl. (2026).

²⁸ Hvis udvandringen primært omfatter højproduktive arbejdstagere, kan den dog forstærke en lavkonjunktur, se Oikonomou (2023).

FIGUR 29

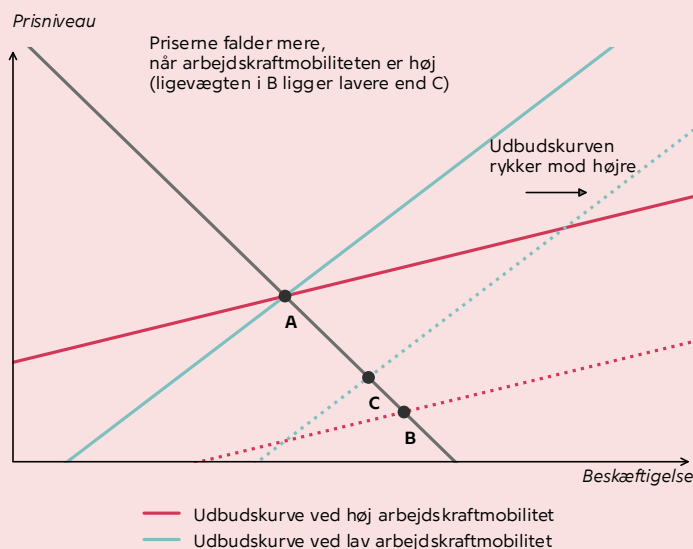
Prisudsving bliver mindre, hvis økonomien rammes af efterspørgselsstød, når arbejdskraftmobiliteten er høj ...

Anm.: Stileret eksempel baseret på House mfl. (2026).

FIGUR 30

... mens prisudsving bliver større, hvis økonomien rammes af udbudsstød

Anm.: Stileret eksempel baseret på House mfl. (2026). De to udbudskurver rykker lige langt til højre, således at udbudsstødet er af samme størrelse.

Hvis de underliggende, konjunkturelle drivkræfter er udbudsrelaterede, kan øget mobilitet i arbejdskraften derimod bidrage til større prisudsving. Fx vil produktivetsforbedringer hos danske virksomheder bidrage til lavere priser og øge reallønnen. Hvis udenlandsk arbejdskraft i højere grad indvandrer til Danmark på grund af den øgede realløn, vil det mindske reallønsstigningen, hvilket lægger et yderligere nedadgående pres på priserne relativt til, hvis arbejdskraften var mindre mobil.²⁹ Dette eksempel illustreres i udbud-efterspørgsels-diagrammet i figur 30. I diagrammet rykker udbudskurven mod højre, når økonomien rammes af et ekspansivt udbudsstød. I tilfældet med høj arbejdskraftmobilitet bliver både pris- og beskæftigelsesudsving større, markeret ved punkt C, relativt til hvis arbejdskraftmobiliteten var lav, markeret ved punkt B.

I tilfælde, hvor konjunkturudviklingen i dansk økonomi følger konjunkturudviklingen i euroområdet, spiller arbejdskraftmobilitet en mere begrænset rolle, idet bevægelser i realløn og ledighed i højere grad synkroniseres på tværs af lande. Det er fx tilfældet ved et fælles europæisk opsving. I sådanne situationer kan arbejdskraft fra lande *uden for* EU bidrage til at udvide arbejdsstyrken i unionen som helhed. Arbejdskraft *uden for* EU kan dog være mindre mobil end arbejdskraft inden for unionen.³⁰

²⁹ House mfl. (2026) estimerer en model for euroområdet for at illustrere, hvordan fordelene ved arbejdskraftbevægelighed varierer på tværs af euroområdelande pga. forskelle, i hvor ofte landene rammes af hhv. efterspørgsels- og udbudsstød.

³⁰ I et fælles europæisk opsving er tiltrækning af arbejdskraft uden for EU også et mindre relevant stabiliseringsredskab, da ECB alt andet lige vil modvirke et større kapacitetspres.

Litteratur

Adolfson, Jakob Feveile og Rasmus Mose Jensen (2019), EU's indre marked for arbejdskraft dæmper konjunkturpres, *Danmarks Nationalbank Analyse*, nr. 1, januar.

Afonso, António, José Alves og Krzysztof Beck (2025), Drivers of migration flows in the European Union: earnings or unemployment?, *International Labour Review*, vol. 164(2), s. 1-23.

Beine, Michel, Giovanni Peri og Morgan Raux (2023), International college students' impact on the US skilled labor supply, *Journal of Public Economics*, vol. 223, juli 2023, 104917.

Borgensgaard, Pernille Valentin (2022), Labour scarcity in Denmark: What role do foreign recruitments play?, *Danmarks Nationalbank Economic Memo*, nr. 12, oktober.

Cavalleri, Maria Chiara, Nhung Luu og Orsetta Causa (2021), Migration, housing and regional disparities: a gravity model of inter-regional migration with an application to selected OECD countries, *OECD Economics Department Working Paper*, nr. 1691, december.

d'Albis, Hippolyte, Ekrame Boubtane og Dramane Coulibaly (2016), Immigration Policy and Macroeconomic Performance in France, *Annals of Economics and Statistics*, vol. 121/122, s. 279-308.

Danmarks Statistik (2024), Flere internationale lønmodtagere på det danske arbejdsmarked, *Analyse*, nr. 9, september.

Danmarks Statistik (2025), *Statistikdokumentation for Arbejdskraftundersøgelsen (AKU) 2025 3. kvartal*.

Europa-Kommissionen (2025a), *Annual report on intra-EU labour mobility 2024 edition*, februar.

Europa-Kommissionen (2025b), Migration, mobility and the EU labour market, *European economic forecast: autumn 2025*, november.

Farhi, Emmanuel og Ivan Werning (2014), Labor Mobility within Currency Unions, *NBER Working Paper*, nr. 20105.

Foschi, Andrea, Christopher L. House, Christian Proebsting og Linda L. Tesar (2025), Should I Stay or Should I Go? The Response of Labor Migration to Economic Shocks, *Brookings Papers on Economic Activity*, Spring 2025.

Furlanetto, Francesco og Ørjan Robstad (2019), Immigration and the macroeconomy: Some new empirical evidence, *Review of Economic Dynamics*, vol. 34, s. 1-9.

House, Christopher L., Christian Proebsting og Linda L. Tesar (2026), Quantifying the Benefits of Labor Mobility in a Currency Union, *Review of Economic Studies*, vol. 93(2), s. 1038-1076.

Jørgensen, Mia Renee Herløv Jørgensen, Andreas Kuchler og Morten Spange (2026), Evolving business structures: Implications for

firms, households and the labour market, *Danmarks Nationalbank Staff Paper*, nr. 1, februar.

Kleven, Henrik, Camille Landais, Emmanuel Saez og Esben Schultz (2014), Migration and Wage Effects of Taxing Top Earners: Evidence from the Foreigners' Tax Scheme in Denmark, *Quarterly Journal of Economics*, vol. 129(1), s. 333-378.

Mundell, Robert A. (1961), A Theory of Optimum Currency Areas, *American Economic Review*, vol. 51(4), s. 657-665.

OECD (2022), International migration outlook 2022, *OECD Publishing*, Paris.

Oikonomou, Myrto (2023), Migration, Search and Skill Heterogeneity, *IMF Working Papers*, nr. 136, juni.

Postek, Łukasz og Małgorzata Walerych (2025), Immigration (from Ukraine) and labour market in Poland – evidence from Bayesian VAR models, *Narodowy Bank Polski Working Paper*, nr. 373.

Spange, Morten (2022), Penge- og finanspolitik i Danmark, *Danmarks Nationalbank Analyse*, nr. 12, oktober.

Villani, Mattias (2009), Steady-state priors for vector autoregressions, *Journal of Applied Econometrics*, vol. 24(4), s. 630-650.

Statistisches Bundesamt (2005), *Differences between employment figures of Labour Force Survey and national accounts estimates*, maj.

Weisser, Reinhard (2016), Internationally mobile students and their post-graduation migratory: An analysis of determinants of student mobility and retention rates in the EU, *OECD Social, Employment and Migration Working Papers*, nr. 186, OECD Publishing, Paris.

Økonomiministeriet (2024), *Økonomisk Redegørelse*, august 2024.

Publikationer

ANALYSE

Analysen fokuserer på aktuelle emner, som er særligt relevante for Nationalbankens formål. Analyser kan også indeholde Nationalbankens anbefalinger. Her finder du bl.a. vores prognose for dansk økonomi og vores vurdering af den finansielle stabilitet. Analyser henvender sig til dig, der har en bred interesse for økonomiske og finansielle forhold.

STAFF PAPER

Staff Papers giver indblik i det analysearbejde, som Nationalbankens ansatte er i gang med. Staff Papers indeholder fx baggrundsanalyser og metodebeskrivelser. De henvender sig primært til dig, der i forvejen har kendskab til økonomiske og finansielle analyser. De konklusioner, der udtrykkes i Staff Papers, er forfatterens egne og skal ikke opfattes som Nationalbankens holdning.

WORKING PAPER

Working Papers præsenterer forskningsarbejde fra både ansatte i Nationalbanken og vores samarbejdspartnere. Working papers henvender sig primært til dig, som er fagperson, og til dig med interesse for forskning inden for centralbankvirksomhed samt økonomi og finans i bredere forstand. De konklusioner, der udtrykkes i Working Papers, er forfatterens egne og skal ikke opfattes som Nationalbankens holdning.

NYT

Nyt er en appetitvækker, der giver et hurtigt indblik i en af Nationalbankens længere publikationer. Nyt er for dig, der har brug for et let overblik og godt kan lide en tydelig vinkling.

STATISTIKNYHED

Statistiknyheder sætter fokus på de nyeste tal og tendenser i Nationalbankens statistikker. Statistiknyheder henvender sig til dig, der vil have hurtig indsigt i aktuelle finansielle data.

RAPPORT

Rapporter er en tilbagevendende beretning om Nationalbankens arbejdsområder og virksomhed. Her finder du bl.a. Nationalbankens årsrapport. Rapporter er for dig, der har brug for en status og opdatering på den forgangne periode.

Analysen består af en dansk og engelsk version. I tilfælde af tvivl om oversættelsens korrekthed gælder den danske version.

Danmarks Nationalbank
Langelinie Allé 47
2100 København Ø
+45 3363 6363

Redaktionen er afsluttet 23. april 2026

**DANMARKS
NATIONALBANK**